

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Факультет готельно – ресторанного та туристичного бізнесу
імені проф. В.Ф. Доценка
Кафедра туристичного та готельного бізнесу

«До захисту в ЕК»

Декан факультету

_____ Віта ЦИРУЛЬНІКОВА
(підпис) (прізвище та ініціали)

« ____ » _____ 2023р.

«До захисту допущено»

Завідувач кафедри

_____ Ірина МЕЛЬНИК
(підпис) (прізвище та ініціали)

« ____ » _____ 2023р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА

зі спеціальності _____ 242 «Туризм»
(код та назва спеціальності)

освітньо-професійної програми _____ «Туризм»

на тему: «Шляхи розвитку сільського зеленого туризму в Україні»

Виконала: здобувачка 4 курсу, групи ТУ-4-12А

_____ Попова Валерія Олегівна _____
(прізвище, ім'я, по батькові повністю) (підпис)

Керівник _____ Антоненко Ірина Ярославівна _____
(прізвище, ім'я та по батькові повністю) (підпис)

Рецензент _____ Силка І.М. _____
(прізвище та ініціали) (підпис)

Я як здобувач(ка) Національного університету харчових технологій розумію і підтримую політику університету з академічної доброчесності. Я не надавав(-ла) і не одержував(-ла) недозволеної допомоги під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

Здобувач _____
(підпис)

Київ – 2023 р.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
Інститут (факультет) готельно-ресторанного та туристичного бізнесу імені проф. В.Ф. Доценка
Кафедра туристичного та готельного бізнесу
світній ступінь бакалавр
Спеціальність 242 «Туризм»
Освітньо-професійна програма «Туризм»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Ірина МЕЛЬНИК

“ _____ ” _____ 2023 року

З А В Д А Н Н Я

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧА

Попова Валерія Олегівна

1. Тема роботи «Шляхи розвитку сільського зеленого туризму в Україні»
керівник роботи Антоненко Ірина Ярославівна, к. е.н. доц., кафедри ТГБ _____,
затверджені наказом закладу вищої освіти від від “15” травня 2023 року №270-КС

2. Строк подання здобувачем роботи 01 червня 2023 р.

3. Вихідні дані до роботи наукова, фахова література, статистичні матеріали з проблематики дослідження, статистична звітність підприємства

4. Зміст пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)

Розділ 1. Дослідження сільського зеленого туризму на наукових засадах

Розділ 2. Сучасний стан розвитку сільського зеленого туризму в Україні

Розділ 3. Шляхи для посилення розвитку сільського зеленого туризму в Україні

5. Перелік графічного матеріалу рисунків - 2 таблиць -11 додатків- 6

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада Консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
I	Антоненко І.Я. доц. кафедри		
II	Антоненко І.Я. доц. кафедри		
III	Антоненко І.Я. доц. кафедри		

7. Дата видачі завдання _____ 24 березня 2023 р. _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з №	Назва етапів виконання кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Вибір і затвердження теми роботи	20.01.2023- 23.03.2023 рр.	виконано
2	Оформлення і затвердження завдання на роботу	24.03.2023- 31.03.2023 рр.	виконано
3	ВСТУП РОЗДІЛ 1 Теоретичний	01.04.2023- 19.04.2023 рр.	виконано
4	РОЗДІЛ 2 Аналітичний	20.04.2023- 03.05.2023 рр.	виконано
5	РОЗДІЛ 3 Рекомендаційний	04.05.2023- 17.05.2023 рр.	виконано
7	Висновки та пропозиції. Список використаних джерел. Додатки	18.05.2023- 24.05.2023 рр.	виконано
8	Оформлення роботи за структурою, представлення кваліфікаційної роботи на кафедру та попередній захист у комісії	25.05.2023- 27.05.2023 рр.	виконано
9	Доопрацювання, оформлення, друкування, підготовка матеріалів до захисту	27.05.2023- 31.05.2023 рр.	виконано
10	Представлення готової зшитої кваліфікаційної роботи на кафедру	01.06.2023 р.	виконано
11	Захист кваліфікаційної роботи в екзаменаційній комісії	15.06.2023 р.	виконано

Здобувач _____ Попова В.О. _____

Керівник роботи _____ Антоненко І.Я. _____

РЕЗЮМЕ

на кваліфікаційну роботу

Попової Валерії Олегівни

на тему:

«Шляхи розвитку сільського зеленого туризму в Україні»

Кваліфікаційна робота складається з 66 сторінок. Кількість розділів – 3, рисунків - 3, таблиць -13, додатків - 6.

Об’єкт дослідження - сільський туризм в Україні.

Предмет дослідження - шляхи розвитку сільського (зеленого) туризму в Україні.

Мета дослідження – виявлення перспектив та шляхів розвитку сільського зеленого туризму в Україні.

У I розділі наведено визначення, класифікація та організаційні потреби сільського (зеленого) туризму. Узагальнено світовий організаційний досвід та рушійні сили розвитку сільського туризму.

У II розділі на прикладі готелю "Сімейний еко-готель "Красна Поляна" проаналізовано сучасний стан та особливості розвитку сільського (зеленого) туризму в Україні, надано загальну характеристику готелю, досліджено внутрішнє і зовнішнє середовище та конкурентні позиції, а також оцінено умови та ресурси для розвитку сільського туризму.

У III розділі досліджено шляхи для розвитку сільського зеленого туризму в Україні. Наведено декілька загальних та основних пропозиції щодо удосконалення сільського зеленого туризму та залучення нових туристів.

Ключові слова: туризм, сільський туризм, зелений туризм, агротуризм, туристична інфраструктура, сталий розвиток.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. ДОСЛІДЖЕННЯ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ НА НАУКОВИХ ЗАСАДАХ	9
1.1 Загальна характеристика сільського зеленого туризму	9
1.2 Організаційні принципи та передумови сільського туризму	14
1.3 Глобальна та національна практика організації сільського зеленого туризму	18
Висновки до розділу 1	25
Розділ 2. СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ	27
2.1 Аналіз сучасного стану та особливостей індустрії сільського зеленого туризму в Україні	27
2.2 Оцінка ресурсів та умов для сільського зеленого туризму на прикладі готелю «Family eco-hotel Красна Поляна».....	32
2.3 Аналіз забезпеченості сільських зелених областей належною інфраструктурою для туристів	41
Висновки до розділу 2	44
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ДЛЯ ПОСИЛЕННЯ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ	46
3.1 Проблеми поширення сільського зеленого туризму в Україні.....	46
3.2 Пропозиції щодо удосконалення сільського зеленого туризму та залучення нових туристів	51
Висновки до розділу 3	56
ВИСНОВКИ	59
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	63
ДОДАТКИ.....	67

ВСТУП

Актуальність теми. У зв'язку з тим, що все більше людей хочуть отримати справжні та унікальні враження від подорожей, останнім часом зростає популярність сільського зеленого туризму. Цей вид туризму передбачає відвідування сільської місцевості та участь у заходах на свіжому повітрі, таких як походи та спостереження за птахами, а також культурні заходи в оточенні пишної природи. Україна має великий потенціал для сільського зеленого туризму завдяки своєму різноманітному ландшафту та багатій культурній історії.

Питанням розвитку туризму присвятили свої праці такі вчені, як Габа М. І., Гоцелюк А. Ю., Гуткевич С. О., Іванова В. Г., Кафарський О. В., Кудла Н. Є., Кузик С. П., Лужанська Т., Паньків Н., Папп В., Побігун О., Роглев Г., Рутинський М., Станкевич-Волосянчук О, Станкевич-Волосянчук О. Багато питань, зокрема дослідження напрямів розвитку туризму, що зумовило актуальність теми кваліфікаційної роботи, залишаються відкритими, дискусійними та потребують постійної уваги.

Розвиток сільського зеленого туризму може мати значні економічні вигоди для місцевих громад, оскільки він може створювати нові робочі місця та приносити дохід малому бізнесу. В Україні, де сільська місцевість часто стикається з економічними проблемами, розвиток туризму може стати важливим джерелом економічного зростання.

Завдяки сприянню збереженню природних екосистем і впровадженню стійких практик розвиток сільського зеленого туризму також може мати значні екологічні переваги. Розвиток екотуризму може сприяти поширенню обізнаності та стимулювати зусилля щодо збереження, тоді як зміна клімату та деградація навколишнього середовища залишаються невідкладними глобальними проблемами.

Сільський зелений туризм – це вид стаціонарного відпочинку з можливістю швидких прогулянок або походів у вільний час. Але екотуризм –

це вид дозвілля, який передбачає постійну мобільність, дослідження дикої природи, маршрутне ознайомлення з природними та історичними пам'ятками регіону, поглиблене розуміння звичаїв і місцевої культури.

Терміни, зазначені вище, вже стали загальноживаними серед українських мандрівників, туроператорів та державних установ, які займаються регулюванням цього виду туризму в Україні. Юридична дефініція словосполучення «сільський зелений туризм» визначається як відпочинок в українському селі. Ця категорія дозвілля включала різноманітні види дозвілля на селі, такі як дозвілля в туристичних місцях і на курортах, адміністративне дозвілля в невеликих містах або селах, дозвілля в сільськогосподарському секторі (агротуризм).

За відносно короткий період часу сільський зелений туризм органічно інтегрувався в низку суспільних сфер і галузей. Державне фінансування відіграло вирішальну роль у стимулюванні цієї діяльності в кількох європейських країнах. Завдяки цьому сільський зелений туризм з кожним роком розширюється все швидше, і понад 20% усіх туристичних послуг складають саме такі екскурсії. Приклад європейських країн демонструє, що зелений туризм є одним з найважливіших способів вирішення проблем, з якими стикаються сільські громади. Це проявляється, зокрема, у розвитку інфраструктури, забезпеченні бюджетних надходжень, зростанні доходів сільського населення, рівня зайнятості та рівня екологічної свідомості.

Тому дослідження шляхів розвитку сільського зеленого туризму в Україні є актуальною та важливою темою, яка може принести користь як економіці, так і навколишньому середовищу.

Мета дослідження – виявлення перспектив та шляхів розвитку сільського зеленого туризму в Україні.

Завдання дослідження:

- аналіз сучасних рекомендацій з ведення сільського зеленого туризму
- визначити організаційні принципи та передумови сільського туризму
- окреслення особливостей та видів сільського (зеленого) туризму

- дослідження забезпеченості сільських зелених областей належною інфраструктурою для туристів

- розгляд ляхів для посилення розвитку сільського зеленого туризму в Україні

- розробка пропозицій та оцінка їх ефективності

- вироблення пропозиції щодо нових видів сільського (зеленого) відпочинку в Україні

- оцінка ефективності пропозицій

Об'єкт дослідження - сільський туризм в Україні.

Предмет дослідження - шляхи розвитку сільського (зеленого) туризму в Україні.

Методи дослідження - При написанні дипломної роботи були використані наступні методи наукового пізнання: аналіз, синтез, індукція, дедукція, узагальнення.

Аргументація підкріплена фактичними даними, результатами досліджень щодо розвитку сільського зеленого туризму в Україні, а також власними спостереженнями. Основними методами дослідження стали теоретичні положення, соціологічні дослідження, економіко-статистичні дані, системний підхід та комплексний аналіз, що дозволили розкрити сутність зеленого туризму як складного явища та вагомій складовій туристичної індустрії.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Основна частина роботи становить 66. Список використаних джерел становить 42 джерела.

РОЗДІЛ 1. ДОСЛІДЖЕННЯ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ НА НАУКОВИХ ЗАСАДАХ

1.1 Загальна характеристика сільського зеленого туризму

Термін «туризм» вперше використав В. Джекмо в 1830 р. Слово «туризм» походить від Французьке «тур», що означає «подорож». Сучасний розвиток туризму, особливо міжнародного туризму та створення міжнародних туристичних організацій зумовили необхідність використання заг визначення понять «турист» і, відповідно, «туризм». Міжнародна конференція 1963 року прийняла визначення поняття «турист» як будь-яке особа, яка відвідує країну, відмінну від тієї, в якій він зазвичай проживає і не займається професійно. Туристи - це люди, які подорожують для задоволення, за сімейними обставинами, для оздоровлення, для з ділових причин або в якості представника будь-якого роду (наукового, адміністративного, дипломатичного, релігійні, спортивні тощо) [5].

Сільський екотуризм, який іноді називають стійким сільським туризмом або сільським зеленим туризмом, зосереджується на відвідуванні сільських регіонів і участі в сталих і екологічно корисних видах діяльності. Він прагне дати відвідувачам справжній сільський досвід, водночас просуваючи захист навколишнього середовища, допомагаючи місцевим жителям і зберігаючи регіональну культурну спадщину.

Сталий розвиток туризму відноситься до екологічних, економічних і соціокультурних аспектів розвитку туризму, коли відповідний баланс між цими трьома вимірами гарантія його довгострокової стабільності, інтереси всіх зацікавлених сторін (туристів, пункти відправлення та отримання, місцеве населення).

Сталий туризм – це туризм, який підтримує соціальну та культурну унікальність приймаючих громад, підтримує ефективні та довгострокові економічні процеси та використовує частину отриманого доходу для відновлення туристичних ресурсів та вдосконалення технологій туристичних послуг.

Також є багато додаткових ідей, які безпосередньо стосуються сталого туризму. Вони базуються на дбайливому ставленні до довкілля, збереженні культурних надбань, соціальній відповідальності та економічному успіху регіону.

Загалом важливо, щоб усі форми туризму були екологічно чистими. Практично всі види туризму можуть прийняти стійкі туристичні норми та процедури.

Поняття сільського туризму може бути синтезом різних визначень, прийнятих у зарубіжжі країни, де рекреацію та відпочинок у сільській місцевості називають зеленим, сільським, агротуризмом або агротуризмом.

Сільський зелений туризм, також відомий як сільський екотуризм або стійкий сільський туризм, є формою туризму, яка зосереджується на відвідуванні сільської місцевості та участі в екологічно чистій та сталій діяльності. Він має на меті надати туристам автентичний досвід сільської місцевості, одночасно сприяючи збереженню природного середовища, підтримці місцевих громад і збереженню місцевої культурної спадщини. Розглянемо основні загальні характеристики сільського зеленого туризму:

Природа та навколишнє середовище: Сільський зелений туризм робить сильний акцент на оцінці екосистем і природних ландшафтів світу та насолоді ними. Дослідження мальовничих місць, таких як ліси, гори, річки та пляжі, заохочується, як і піші прогулянки, спостереження за птахами, спостереження за дикими тваринами, фотографії природи та інші заняття на природі.

Сталість: ця ідея лежить в основі сільського зеленого туризму. Максимізуючи сприятливі соціальні та економічні переваги, це передбачає обмеження шкідливого впливу на навколишнє середовище та місцеві громади. Він сприяє етичній поведінці, пропагуючи мінімізацію відходів, енергозбереження та збереження води, підтримку місцевого органічного землеробства та екологічний транспорт [4].

Культурне занурення: сільський зелений туризм часто надає відвідувачам можливість спілкуватися з місцевими громадами, дізнатися про їх культуру, традиції та спосіб життя. Це може включати участь у місцевих

фестивалях, відвідування ремісничих майстерень, вивчення традиційних ремесел або сільськогосподарських методів, а також спілкування з місцевими жителями через розміщення в сім'ї або громадські туристичні ініціативи.

Сільський зелений туризм спрямований на підтримку та збереження природної та культурної спадщини сільської місцевості. Він наголошує на збереженні історичних місць, традиційної архітектури та знань корінних народів, а також підтримує зусилля щодо збереження та сталого землекористування. Крім того, він інформує відвідувачів про цінність захисту навколишнього середовища та необхідність збереження сільських територій.

Місцевий економічний розвиток: Метою сільського зеленого туризму є зміцнення регіональної економіки та створення можливостей для працевлаштування. Він заохочує використання регіональних товарів, послуг і житла, надаючи місцевим містам безпосередні економічні переваги. Це може допомогти у викоріненні бідності та збереженні життєздатності сільського населення [6].

Освіта та обізнаність. Сільський зелений туризм часто включає освітні компоненти для підвищення обізнаності про сталий розвиток, збереження та взаємозалежність людської діяльності та навколишнього середовища. Він може пропонувати екскурсії, семінари та інтерпретаційні центри для навчання відвідувачів місцевим екосистемам, біорізноманіттю та традиційним практикам.

Маломасштабні та індивідуальні враження: сільський зелений туризм зазвичай зосереджується на пропонуванні інтимних та персоналізованих вражень відвідувачам. Це часто передбачає розміщення невеликих розмірів, як-от готелі типу «ліжко та сніданок», фермерські будинки або еко-лоджі, де відвідувачі можуть тісно спілкуватися з місцевими господарями та на власні очі відчути сільський спосіб життя.

Повільні та уважні подорожі: сільський зелений туризм сприяє усвідомленому, неквапливому темпу подорожей, який надає перевагу якості вражень, а не їх кількості. Він заохочує мандрівників до відповідальної поведінки, яка включає повагу до місцевих традицій і звичаїв, зменшення

виробництва відходів, підтримку місцевої економіки та позитивний вплив на місця, які вони відвідують.

Відпочинок на природі: Сільський зелений туризм підтримує заняття на природі, які підтримують зв'язок із природою та фізичне благополуччя. Їзда на велосипеді, верхова їзда, каякінг, риболовля, кемпінг і прогулянки на природі – лише кілька прикладів цього. Відвідувачі мають можливість досліджувати сільські пейзажі та насолоджуватися ними, беручи участь у розважальних заходах із низьким рівнем навантаження.

Відвідування ферми та сільського господарства: Тури на ферми та інші види сільськогосподарського відпочинку є частими компонентами сільського зеленого туризму. Відвідувачі можуть взяти участь у таких заходах, як збір фруктів, дегустація вина, виготовлення сиру, вивчення органічного землеробства або відкриття екологічних методів сільського господарства. Ці зустрічі допомагають людям отримати знання про місцеве сільське господарство, виробництво продуктів харчування та цінність методів сталого ведення сільського господарства.

Екологічна освіта: сільський зелений туризм часто включає програми та ініціативи екологічної освіти. Це може включати прогулянки на природі з гідом, екскурсії спостереження за птахами, проекти збереження дикої природи або семінари з екологічних питань. Ці освітні заходи спрямовані на підвищення обізнаності про важливість піклування про навколишнє середовище та надихають відвідувачів застосовувати більш екологічні практики у своєму житті.

Участь громади: Сільський зелений туризм заохочує співпрацю та участь громади. Він часто підтримує зусилля з розвитку туризму на основі громади, в якому місцеві жителі відіграють активну роль у розвитку галузі, проводячи тури, пропонуючи житло або надаючи культурні враження. Таке залучення покращує відносини з громадою, надає місцевим жителям більше повноважень і гарантує, що кожен у громаді отримує вигоду від туризму.

Сертифікація та критерії екотуризму: Певні критерії сертифікації екотуризму або критерії стійкості можуть відповідати сільському зеленому

туризму. Щоб забезпечити відповідність конкретним вимогам щодо екологічної, соціальної та економічної стійкості, ці сертифікати пропонують підприємствам і напрямкам керівні принципи та критерії, яких слід дотримуватися. Стандарти Глобальної ради сталого туризму (GSTC) або акредитація Rainforest Alliance є двома прикладами таких сертифікатів.

Проекти збереження та реставрації: сільський зелений туризм часто сприяє проектам збереження та реставрації в місцевості. Це може включати такі ініціативи, як лісовідновлення, відновлення середовища існування дикої природи або захист видів, що перебувають під загрозою зникнення. Підтримуючи ці проекти, сільський зелений туризм допомагає зберегти біорізноманіття та покращити загальний екологічний стан регіону.

Сезонні та сільськогосподарські фестивалі: фестивалі, які висвітлюють регіональні звичаї та культурну історію, часто проводяться в сільській місцевості. Відвідувачі мають можливість взяти участь у цих фестивалях і насолодитися традиційною музикою, танцями, ремеслами та кухнею через сільський зелений туризм. Він заохочує міжкультурний діалог і взаємну повагу між відвідувачами та громадою.

Віддалені місця: сільський зелений туризм сприяє подорожам до менш популярних або віддалених місць, де не так багато туристів. Це заохочує відкриття невідкритих скарбів, допомагає малоподорожним сільським районам і сприяє справедливому розподілу туристичних переваг між регіонами.

Сільський зелений туризм може відрізнитися за своїми специфічними характеристиками в залежності від регіону, культури та місцевих ресурсів. Ці характеристики дають загальний огляд того, що ви можете очікувати від цього виду туризму, але фактичні враження та пропозиції можуть відрізнитися від одного місця до іншого.

Сільський зелений туризм пропонує альтернативний туристичний досвід, який підтримує добробут сільської місцевості та заохочує збереження природних і культурних ресурсів шляхом поєднання насолоди природою з культурним зануренням, стійкістю та залученням громади.

1.2 Організаційні принципи та передумови сільського туризму

Основні ідеї та передумови для успішного створення та втілення в життя проектів сільського туризму укладені в організаційних принципах та передумовах сільського туризму. Стійкість, доцільність і благотворний вплив сільського туризму на сусідні громади та околиці забезпечуються цими настановами та вимогами. Існують багато основних організаційних принципів та передумов сільського туризму

Залучення та участь громади: Сільський туризм має розвиватися громадою, з активним залученням та участю місцевих жителів. Залучення місцевих громад до процесів прийняття рішень, планування та управління гарантує, що їхні перспективи, потреби та прагнення враховуються, а переваги туризму розподіляються між членами громади.

Стійкість і збереження: сільський туризм повинен дотримуватися принципів сталого розвитку, прагнучи зменшити негативний вплив на навколишнє середовище та збільшити його корисні соціальні, культурні та економічні наслідки. Необхідно заохочувати збереження культурної спадщини, охорону природних ресурсів і використання екологічно чистих процедур у туристичній індустрії.

Розвиток інфраструктури: Зростання сільського туризму залежить від належної інфраструктури. Це стосується транспортної інфраструктури, розміщення, центрів для відвідувачів, пояснювальних покажчиків та інших зручностей. Планування та будівництво інфраструктури повинні поважати природні та культурні ландшафти, одночасно покращуючи досвід відвідувачів.

Розбудова спроможності та навчання: надзвичайно важливо запропонувати місцевим громадам та зацікавленим сторонам у сфері туризму, які беруть активну участь у розбудові спроможності сільського туризму та програмах навчання. Щоб підвищити рівень туристичного досвіду та розширити можливості місцевих жителів, ці програми можуть передбачати

розвиток навичок, підприємницьку підготовку, екологічну освіту, збереження культури та якість обслуговування.

Для успішного розвитку сільського туризму дослідження ринку та розуміння потреб і переваг цільового ринку є вирішальними. Це допомагає знайти відмінні риси продажу місця призначення, створювати індивідуальні туристичні продукти та застосовувати на практиці ефективні тактики маркетингу та просування, щоб залучити відповідних туристів [8].

Співпраця та партнерство: співпраця та партнерство між різними зацікавленими сторонами, включаючи місцеві громади, державні установи, туристичні організації, НУО та суб'єкти приватного сектору, є життєво важливими для успіху сільського туризму. Спільні зусилля дозволяють об'єднувати ресурси, обмінюватися досвідом і координувати діяльність, що веде до більш стійких і ефективних туристичних ініціатив.

Впровадження процедур контролю якості та дотримання галузевих стандартів допомагає гарантувати надання першокласного туристичного досвіду в сільській місцевості. Щоб підтримувати стандарти якості, це може передбачати створення програм сертифікації, створення правил поведінки та регулярний моніторинг та оцінку туристичної діяльності.

Культурна чутливість і автентичність: сільський туризм повинен поважати і шанувати звичаї, культуру та спосіб життя регіону. Він має прагнути надати реальний і значний досвід, який сприяє міжкультурному діалогу, сприяє взаєморозумінню між людьми та захищає культурну цілісність. Щоб запобігти культурному присвоєнню чи експлуатації, важливо бути чутливим до місцевих звичаїв, традицій і вірувань.

Фінансова та інституційна підтримка: розвиток сільського туризму часто потребує фінансової та інституційної підтримки з боку державних установ, туристичних рад, організацій розвитку та інших відповідних зацікавлених сторін. Доступ до фінансування, технічної допомоги та політичних рамок може допомогти створити сприятливе середовище для ініціатив сільського туризму та підвищити їх довгострокову стійкість.

Моніторинг і оцінка: Регулярний моніторинг і оцінка ініціатив сільського туризму є важливими для оцінки їхнього впливу, визначення областей для покращення та забезпечення підзвітності. Це може включати відстеження задоволеності відвідувачів, вимірювання економічних і соціальних вигод, моніторинг екологічних показників і отримання відгуків від місцевих громад і зацікавлених сторін.

Диверсифікація туристичних продуктів: Сільський туризм має бути спрямований на диверсифікацію асортименту туристичних продуктів і вражень, які пропонуються відвідувачам. Це може включати такі види діяльності, як агротуризм, сільські ремесла та мистецтво, кулінарний туризм, пригодницький туризм, оздоровчі відпочинки та культурне занурення. Диверсифікація сприяє залученню ширшого кола туристів і подовжує тривалість їхнього перебування, сприяючи економічній життєздатності сільських територій.

Планування та управління напрямками: розвиток сільського туризму залежить від ефективного планування та управління напрямками. Для цього необхідно створити чітке бачення та стратегію розвитку індустрії туризму, визначити важливі об'єкти та активи, контролювати потоки відвідувачів, забезпечити належне зонування та землекористування, а також створити системи для постійного моніторингу місць призначення та управління.

Інфраструктура для сталого розвитку: Розвиток сільського туризму має враховувати загальні потреби в інфраструктурі місця призначення на додаток до інфраструктури, специфічної для туризму. Це стосується доступу до основних послуг, таких як безпечна питна вода, туалети, медичне обслуговування та освіта. Вкладення грошей в екологічно чисту інфраструктуру покращує рівень життя місцевих жителів і закладає основу для розвитку туристичної галузі.

Ініціативи щодо сприяння розвитку сільського туризму повинні приділяти першочергову увагу захисту екосистем і природних ресурсів. Це передбачає впровадження на практиці стійких заходів, включаючи управління відходами, енергозбереження, збереження води та захист біорізноманіття.

Крім того, заохочення етичної поведінки та екологічних знань серед відвідувачів може допомогти в зусиллях щодо збереження.

Співпраця та спілкування між зацікавленими сторонами: успіх сільського туризму залежить від ефективності спілкування та співпраці між усіма залученими сторонами. Щоб обмінюватися інформацією, вирішувати проблеми та сприяти почуттю спільної власності та відповідальності, слід розвивати регулярні канали зв'язку. Семінари, форуми та обговорення із зацікавленими сторонами можуть допомогти досягти згоди та гарантувати інклюзивність у процесах прийняття рішень.

Управління ризиками та кризовими ситуаціями. Організації сільського туризму повинні розробити плани управління ризиками та кризовими ситуаціями, щоб впоратися з потенційними проблемами, такими як стихійні лиха, надзвичайні ситуації у сфері охорони здоров'я чи соціально-політичні збої. Готовність, планування на випадок надзвичайних ситуацій та ефективні комунікаційні стратегії мають важливе значення для зменшення ризиків і забезпечення безпеки та добробуту туристів і місцевих громад.

Постійні дослідження та інновації є важливими для розвитку сільського туризму. Це означає стеження за ринковими тенденціями, виявлення нових туристичних ніш, дослідження передових технологій і застосування креативного мислення до товарів і послуг, пов'язаних з туризмом. Сільський туризм отримує переваги від постійного розвитку та конкурентоспроможності завдяки дослідженням та інноваціям.

Моніторинг соціальних та економічних наслідків: надзвичайно важливо стежити та оцінювати, як сільський туризм впливає на суспільство та економіку. Це передбачає оцінку розподілу вигод між сусідніми громадами, обчислення обсягу створених доходів і робочих місць, а також розуміння соціальної динаміки, спричиненої зростанням індустрії туризму. Використовуючи цю інформацію, політики можуть переконатися, що туризм підтримує соціальний прогрес і стабільні засоби до існування.

Ці організаційні принципи та передумови створюють основу для розвитку та управління ініціативами сільського туризму. Дотримуючись цих

принципів і враховуючи ці передумови, сільський туризм може процвітати як стійка та інклюзивна форма туризму, приносячи користь як відвідувачам, так і місцевим громадам, зберігаючи при цьому унікальні характеристики сільських територій.

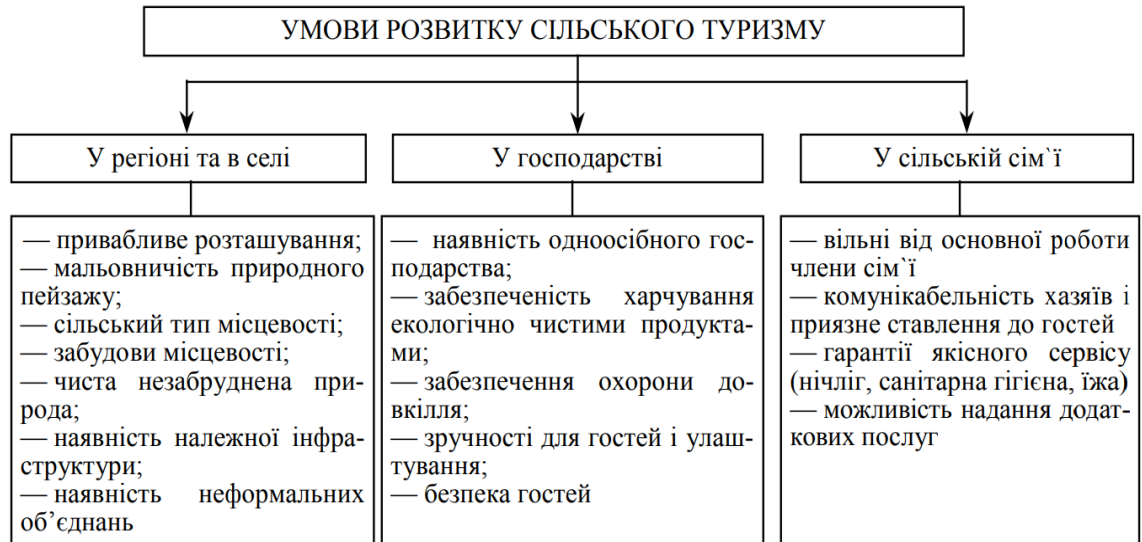

Рис.1.1 Умови розвитку сільського туризму

Джерело: складено автором на основі [38].

Як бачимо, безробітним сільським жителям не достатньо лише бажання, щоб надавати послуги в цій сфері. По-перше, він та його сім'я повинні бути комунікабельними та володіти якими-небудь сільськими промислами. По-друге, господарство селянина має забезпечити туристів нормальними умовами проживання та якісного харчування. По-третє, не кожен регіон України може «заманити» агротуристів, найбільш привабливими є ті села, що оточені незабрудненою мальовничою природою, але при цьому мають належну інфраструктуру [7].

1.3 Глобальна та національна практика організації сільського зеленого туризму

Останніми роками українська практика планування сільського зеленого туризму стала більш популярною, оскільки вона надає туристам унікальний досвід у сільській місцевості, водночас заохочуючи екологічні та етичні

подорожі. Ось деякі особливості української традиції планування сільського екотуризму:

Проживання в сім'ї та гостьові будинки: багато сільських районів України надають житло для туристів у формі сім'ї та гостьових будинків. Часто ними керують сусідські родини, які дають гостям можливість побачити, як живе сільське українське життя. Туристи можуть повною мірою відчувати місцеву культуру, перебуваючи у місцевих господарів, насолодитися автентичною кухнею та відкрити регіональні звичаї та традиції.

Агротуризм та відпочинок на фермах: В Україні агротуризм є важливою складовою сільського зеленого туризму. Відвідувачі мають можливість залишитися на діючих фермах і взяти участь у різноманітних сільськогосподарських завданнях, таких як збирання врожаю, доїння корів або догляд за худобою. Туристи можуть дізнатися про місцеву сільськогосподарську практику та насолодитися трудомістким процесом завдяки цьому практичному досвіду.

Культурний досвід: популяризація багатой культурної спадщини України є спільною метою сільського зеленого туризму. Відвідувачі можуть брати участь у заходах, включаючи виступи народної музики та танців, майстер-класи з традиційних ремесел та заняття з регіональних звичаїв та ритуалів. Ці взаємодії дозволяють відвідувачам спілкуватися з місцевими артистами та артистками, вивчаючи українську культуру.

Природа та екотуризм. Сільська місцевість України може похвалитися різноманітністю природних ландшафтів, включаючи гори, ліси, річки та незайману дику природу. Такі види екотуризму, як піші прогулянки, спостереження за птахами, прогулянки на природі та спостереження за дикою природою, є популярними об'єктами для туристів. Національні парки та природні заповідники пропонують відвідувачам можливість оцінити біорізноманіття країни та дізнатися про заходи щодо збереження.

Кулінарний туризм: Українська кухня славиться своїми ситними та ароматними стравами. Сільський зелений туризм часто робить акцент на кулінарних враженнях, дозволяючи відвідувачам спробувати традиційні

українські рецепти та взяти участь у кулінарних майстер-класах. Також набирає популярності «від ферми до столу», де туристи можуть насолодитися стравами, приготованими з місцевих продуктів.

Залучення громад: сільський зелений туризм в Україні часто передбачає тісну співпрацю з регіональними громадами. Місцеві жителі активно сприяють розвитку індустрії туризму, керуючи готелями, плануючи культурні заходи та проводячи тури. Ініціативи розвитку туризму на основі громад забезпечують охоплення переваг туризму місцевим населенням і сприяють їхньому економічному процвітання.

Фестивалі та свята: Яскраві фестивалі та свята є звичайним явищем у сільській місцевості України, і вони дарують мандрівникам особливі враження. Відвідувачі отримують можливість познайомитися з місцевими звичаями та повеселитися разом з місцевим населенням на фестивалях вшанування врожаю, традиційної музики, народного вбрання та культурної спадщини.

Стійкі практики: Сільський зелений туризм в Україні приділяє значну увагу сталим і відповідальним туристичним практикам. Це включає в себе реалізацію екологічних ініціатив, сприяння скороченню та переробці відходів, збереження природних ресурсів і підтримку місцевих продуктів і послуг. Сталі практики гарантують мінімальний негативний вплив туристичної діяльності на навколишнє середовище та позитивний внесок у місцеві громади.

Важливо зазначити, що українська практика організації сільського зеленого туризму може відрізнитися від регіону до регіону, причому кожна територія пропонує свої власні враження та пам'ятки. Розвиток і просування сільського туризму в Україні підтримується урядовими ініціативами, місцевими туристичними організаціями та зусиллями громади.

Одним із важливих напрямків сталого функціонування регіональної економіки може стати прискорений розвиток індустрії туризму. Усі регіони України мають певні туристично-рекреаційні ресурси. Бейдик (2001) визначено та ранжовано регіони за показниками забезпеченості туристично-рекреаційними ресурсами. Першою в цьому рейтингу є Автономна Республіка

Крим з найвищими показниками, тому що вона унікальна клімат, природне різноманіття та багата історія регіону. Другу групу складають Вінницька, Київська, Львівська та Одеська області, в яких органічно поєднані антропогенні та природні компоненти. До третьої групи належать Івано-Франківська та Чернігівська області з багатими історико-культурними, природними рекреаційні зони та центри. Четверта група досить численна. Її утворюють Волинська, Дніпропетровська, Житомирська, Закарпатська, Миколаївська, Полтавська, Рівненська, Сумська, Тернопільська, Харківська, Херсонська, Хмельницька, Черкаська та Чернівецька області. П'яту групу складають Донецька, Запорізька, Кіровоградська, Луганська області з найнижчими рейтингами. Порівняння рангів регіонів за класифікацією О. Бейдика (2001) та основних економічних показників (GRP) можна побачити значні відмінності. Це свідчить про наявний і можливий емісійний потенціал туристично-рекреаційні ресурси [9].

Таблиця 1.1

Туристично-рекреаційний потенціал областей України

Regions	Rank of recreational resource	Rank of GRP indicator	Differences in ranks
AR of Crimea	1	10	-9
Vinnytsia	4	12	-8
Volyn	8	23	-5
Dnipropetrovsk	18	2	16
Donetsk	22	1	21
Zhytomyr	13	17	-4
Zakarpatska	12	22	-10
Zaporizhia	23	7	16
Ivano-Frankivsk	6	14	-8
Kyiv	2	6	-4
Kirovohrad	23	21	2
Luhansk	25	5	20
Lviv	4	8	-4
Mykolaiv	13	11	2
Odesa	2	4	-2
Poltava	13	9	4
Rivne	13	19	-6
Sumy	18	15	3
Ternopil	18	24	-6
Kharkiv	8	3	5

Джерело: складено автором на основі [39].

Нині на розвиток сільського туризму в Україні впливає низка факторів, як заохочувальних, так і гальмуючих та гальмуючих. Наявність в Україні сільських територій із самобутніми екологічними, історичними та етнічними рисами, а також рекреаційними можливостями є одним із позитивних факторів. Однак відсутність реклами в цій сфері створює значну перешкоду для того, щоб потенційні внутрішні та міжнародні клієнти дізналися про послуги, які пропонує сільський туризм. Серед недоліків – нерозвинене сполучення та інфраструктура сільської місцевості, які дещо компенсуються низькою вартістю відпочинку.

Оскільки розвиток сільського туризму в Україні має чітку регіональну специфіку, а рівень послуг, що можуть надаватися в житлових будинках чи мініготелях, а також в інших сферах, що в сукупності формують специфічний туристичний продукт, надзвичайно відрізняються, то постала проблема

категоризації структури туристичних послуг, основу якої становить тип помешкання, що здається для винаймання туристу, його комфортабельність та набір додаткових супутніх послуг (приготування сніданку чи триразове харчування, задоволення побутових потреб, екскурсійний супровід тощо). За

кордоном, в економічно розвинутих країнах Європи, де вже набуто чималого досвіду обслуговування сільських туристів, запроваджено категоризацію житлових приміщень та сертифікацію агрорекреаційних послуг [10].

Нова Зеландія: Нова Зеландія добре відома своєю практикою сталого туризму, зокрема сільського зеленого туризму. Країна пропонує перебування на фермі, де відвідувачі можуть відчувати сільське життя на діючих фермах, взяти участь у сільськогосподарській діяльності та дізнатися про практику сталого ведення сільського господарства. Крім того, Нова Зеландія розробила мальовничі сільські туристичні маршрути, такі як Південний мальовничий маршрут і Шосе Тихоокеанського узбережжя, які дозволяють відвідувачам

досліджувати мальовничі сільські ландшафти та спілкуватися з місцевими громадами.

Коста-Ріка: з точки зору екотуризму та сільського зеленого туризму Коста-Ріка була піонером. Різноманітність сільських вражень доступна по всій країні, включаючи перебування в еко-лоджах, екскурсії на екологічно чисті кавові плантації та екскурсії по органічному землеробству. Ініціативи щодо сільського туризму в Коста-Ріці зосереджені на захисті біорізноманіття, допомозі місцевому населенню та наданні туристам можливості дізнатися про збереження навколишнього середовища.

Японія: в Японії такі заходи, як перебування на фермі, де гості можуть познайомитися з традиційним сільським життям, взяти участь у сільськогосподарських роботах і їсти страви, приготовані з місцевих продуктів, використовуються для просування сільського зеленого туризму. У сільській місцевості наголошується на ідеї «сатояма», яка означає стале співіснування людей і природи. Відвідувачі можуть взяти участь у таких заходах, як чайні церемонії, семінари з традиційних ремесел та екскурсії на природу, оцінюючи красу сільської місцевості.

Швейцарія: Швейцарія відома своєю мальовничою сільською місцевістю та горбистою місцевістю. Країна заохочує сільський зелений туризм, даючи мандрівникам можливість зупинитися в класичних швейцарських шале, брати участь у активному відпочинку, як-от походи та катання на лижах, і вивчати місцеві традиції. Захист природних ресурсів, збереження культурної спадщини та просування регіональних товарів і послуг є головними цілями зусиль Швейцарії у сфері сталого туризму.

Ісландія: Ісландія прийняла ідею сільського зеленого туризму, зосередившись на своїх виразних природних чарах. Відвідувачі можуть познайомитися з сільським життям, зупинитися в екологічно чистих помешканнях, взяти участь у походах на льодовик, екскурсіях із спостереженням за птахами та геотермальних спа-процедурах. Зростання індустрії сільського туризму в Ісландії залежить від стійких практик, таких як

політика екологічно чистих подорожей та ініціативи з охорони навколишнього середовища.

Шотландія: Шотландія має хорошу репутацію сільського зеленого туризму, особливо в регіоні нагір'я та островів. Відвідувачі можуть зупинитися в традиційних шотландських котеджах, зайнятися активним відпочинком на свіжому повітрі, наприклад пішим туризмом і спостереженням за дикою природою, а також відчувати багату культурну спадщину країни. Ініціативи шотландського сільського туризму наголошують на сталих практиках, залученні громади та збереженні природних і культурних цінностей.

Франція має більш високі вимоги до сільського житла, включаючи сертифікацію, для розміщення відвідувачів у сільськогосподарських поселеннях. Вони поділяються на чотири категорії (від простих фермерських будинків до вілл і приватних історичних замків, а також мебльовані, внутрішнє оздоблення та забезпечені відповідною побутовою технікою відповідно до високих національних стандартів туристичного обслуговування). Існує спеціальна категорія паспортизованих сільськогосподарських поселень для інвалідів; спеціальну програму дитячого відпочинку в сільській місцевості під час шкільних канікул з дітьми із сільських сімей набула спеціальну послугу розвитку автомобілістів; існує широка мережа сертифікованих кемпінгів у трьох категоріях; відведено місця для розміщення наметів; та проведені інженерні роботи на цих територіях, серед іншого.

Важливим результатом розвитку сільського зеленого туризму є розширення можливостей реалізації продукції особистого підсобного господарства, причому реалізації її на місці, і не як сільськогосподарської сировини, а як готових продуктів харчування після відповідної обробки і приготування. Розвиток сільського зеленого туризму спонукає до покращення благоустрою сільських садиб, вулиць, в цілому сіл; стимулює розвиток соціальної інфраструктури; підвищення культурно-освітнього рівня сільського населення [11]..

Висновки за розділом 1

На закінчення наукове дослідження сільського зеленого туризму виявило важливі знання про потенційні переваги та труднощі цього виду подорожей. Дослідники прояснили кілька аспектів сільського зеленого туризму за допомогою ретельних наукових процедур та аналізу даних.

Сільський зелений туризм може значно сприяти економічному розвитку сільських територій. Залучаючи відвідувачів, які витрачають гроші на житло, харчування та інші місцеві послуги, це розширює перспективи працевлаштування, приносить гроші для сусідів і зміцнює місцеву економіку. Потенціал цього виду туризму для диверсифікації сільської економіки та зменшення залежності від традиційних секторів великий.

У сфері сільського зеленого туризму наголошують на забезпеченні екологічної стійкості. Дослідники наголошують на необхідності відповідальних методів управління, таких як стале землекористування, збереження ресурсів і зменшення негативного впливу на навколишнє середовище. Щоб гарантувати, що сільський зелений туризм залишається екологічно безпечним і захищає природні ресурси, які приваблюють туристів, це дослідження запропонувало керівні принципи для політиків і практиків.

Зростанню сільських громад може сприяти сільський зелений туризм. Участь місцевих громад у проектах, пов'язаних із туризмом, може підвищити гордість місцевих жителів, покращити інфраструктуру та сприяти зростанню бізнесу на основі громад. Дослідники наголошують на необхідності розбудови потенціалу та ініціатив з навчання, щоб дозволити місцевим жителям брати активну участь у туристичному секторі.

Підсумовуючи, наукові дослідження сільського зеленого туризму зробили значний внесок у наше розуміння його соціокультурних, економічних, екологічних аспектів та аспектів розвитку громади. Результати цих досліджень є міцною основою для тих, хто приймає рішення, планувальників і зацікавлених сторін, щоб зробити обґрунтований вибір і

запровадити стійкі методи розвитку сільського зеленого туризму. Наше розуміння продовжуватиме зростати, і довгострокове виживання сільського зеленого туризму буде гарантовано завдяки постійному дослідженню та співпраці між місцевими громадами, підприємствами та науковими установами.

РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

2.1 Аналіз сучасного стану та особливостей індустрії сільського зеленого туризму в Україні

Індустрія сільського зеленого туризму в Україні останніми роками стабільно розвивається. З її різноманітними природними ландшафтами, багатою культурною спадщиною та традиційними сільськими громадами Україна пропонує унікальне та привабливе місце для туристів, які шукають автентичний досвід, заснований на природі.

Україна є домом для різноманітних природних ресурсів, сприятливих для екотуризму. Він може похвалитися красивою природою, включаючи Кримський півострів, Карпатські гори та великі відкриті рівнини в сільській місцевості. Ці місця пропонують можливості для активного відпочинку на природі, як-от катання на конях, катання на лижах, спостереження за птахами та піший туризм. Сільський зелений туризм додатково посилюється культурною спадщиною України, яка включає її народні звичаї, традиційні ремесла та історичні місця.

Наявність варіантів сталого житла в сільській місцевості України є визначальною рисою цієї галузі. У сільській місцевості розвиваються екологічно чисті гостьові будинки, фермерські будинки та агротуризм, що дає туристам можливість відчувати справжнє сільське життя, одночасно зменшуючи їхній вплив на навколишнє середовище. Ці житла часто наголошують на використанні чистої енергії, методах органічного землеробства та місцевих товарах.

Сектор українського сільського зеленого туризму заохочує залучення громади та є вигідним для місцевого населення. Багато сільських сіл активно займаються туристичною діяльністю, даючи туристам можливість відчувати звичаї, ремесла та кухню місцевості. Це залучення допомагає забезпечити місцевих жителів готівкою та можливостями роботи, сприяючи сталому розвитку в сільській місцевості.

Було докладено зусиль для просування сільського зеленого туризму в Україні через маркетингові кампанії, онлайн-платформи та участь у міжнародних туристичних ярмарках. Уряд, неурядові організації та підприємства приватного сектору співпрацюють для розвитку туристичної інфраструктури, включаючи покращення мережі доріг, показчиків і центрів для відвідувачів. Проте все ще є можливості для подальших інвестицій в інфраструктуру для покращення доступності та сполучення з сільською місцевістю [14].

Хоча сектор сільського зеленого туризму в Україні досяг значних успіхів, все ще існує низка перешкод, які потрібно подолати. Деякі з проблем включають слабкі знання та просування, відсутність налагоджених процедур контролю якості та недостатні кошти на розвиток інфраструктури. Але ці труднощі також дають шанси на розвиток. Україна повинна використати потенціал сільського зеленого туризму та залучити більше туристів, інвестуючи в маркетингові зусилля, створюючи стандарти якості та сприяючи державно-приватній співпраці.

Український уряд запровадив низку заходів для сприяння розвитку сільського зеленого туризму, усвідомлюючи його важливість. Вони включають грошові винагороди, зниження податків та ініціативи, спрямовані на розширення можливостей підприємців і місцевих громад.

На сьогодні багато експертів відзначають зелений та сільський туризм одним з найбільш відомих і популярних видів відпочинку. Сільські регіони України – це значні території з високим рівнем розвитку сільського господарства і багатим туристично-рекреаційним потенціалом. Різноманітність 15 туристських ресурсів, культурне спадщина України дозволили підприємцям створювати різноманітні види туристських продуктів в сегменті сільського відпочинку.

Таблиця 2.1

Аналіз туристичних потоків України

Роки	Кількість громадян України, які виїжджали за кордон - усього, тис. осіб	Кількість іноземних громадян які відвідали Україну Усього, тис. осіб	Кількість туристів, обслугованих суб'єктами туристичної діяльності України - усього тис. осіб	Із загальної кількості туристів:	туристи громадяни України, які виїжджали и за кордон, тис. осіб	Внутрішні туристи, тис. осіб
				іземії туристи, п+с. осіб		
2001	13422320	6430940	2013998	377871	285353	1350774
2002	14849033	9174166	2175090	41186	271281	1487623
2003	14729444	10516665	2265317	417729	302632	1544956
2004	14794932	12513883	2856983	590641	344332	1922010
2005	15487571	15629213	1890370	436311	441798	1012261
2006	16453704	17630760	1825649	326389	566942	932318
2007	16875256	18935775	2206498	299125	868228	1039145
2008	17334653	23122157	2863820	372455	336049	2155316
2009	15498567	25449078	3041655	372752	1282023	1386880
2010	15333949	20798342	2290097	282287	913640	1094170
2011	17180034	21203327	2280757	335835	1295623	649299
2012	19773143	21415296	2199977	234271	1250068	715638
2013	21432836	23012823	3000696	270064	1956662	773970
2014	23761287	24671227	3454316	232311	2519390	702615
2015	22437671	12711507	2425089	17070	2085273	322746
2016	23141646	12428286	2019576	15159	1647390	357027
2018	24668233	13333096	2549606	35071	2060974	453561

Джерело: складено автором на основі [40].

Кожна країна з значними туристичними потоками прагне створити на національному рівні власну модель сільського зеленого туризму. Слід підкреслити, що розвиток сільського зеленого туризму можливий лише в регіонах, в яких наявний низький показник забруднення навколишнього середовища. Так, згідно результатам щорічного рейтингу країн світу за індексом екологічної сталості центру екологічного законодавства та політики Єльського університету Україна у 2018 році займала 44 місце з 180 країн [15].

Сьогодні в Україні, за різними оцінками, туристичні послуги надають від 1,5 до 2 і більше тисяч садиб на селі. На заході України розташована

більшість сільськогосподарських господарств. Для подальшої ефективної організації сільського зеленого туризму доцільніше було врахувати ресурсний потенціал країни, зокрема Харківської області, за відсутності офіційних статистичних даних щодо розвитку зеленого та сільського туризму. Стимулювання прагнення міського населення до відпочинку на природі в сільській місцевості можна пов'язати з тенденціями розвитку індустрії зеленого та сільського туризму.

Асоціація сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні є рушійною силою поширення ідей екологічного та сільського розвитку в Україні. Вона була ініціатором створення зелених осередків, які вже працюють, і сільського туризму в більшості регіонів України. Проект ідеї Програми розвитку сільського туризму в Україні розроблено Спілкою у співпраці з науковцями та представниками влади. Робота над програмою вже розпочата.

Спілка здійснює екологічне маркування садиб на відповідність екологічним стандартам, зокрема таких складових послуг зеленого та сільського туризму: екологія; маєтки; кімнати; продукти; бережливе використання водних ресурсів; ощадливе використання електроенергії та палива; обережне використання побутової хімії; та розумне використання туристичної інформації.

Для того, щоб сприяти сталому розвитку туризму в Україні, необхідно використовувати збалансований підхід, який враховує економічні, соціальні та екологічні фактори. Нижче наведено основні елементи, що впливають на зростання сталого туризму в Україні:

Фундаментальним принципом сталого туризму є збереження та ефективне використання природних і культурних ресурсів. Це передбачає створення туристичних маршрутів та послуг, які враховують захист навколишнього середовища, збереження історичних та культурних пам'яток, а також залучення місцевих жителів до прийняття рішень, щоб вони могли отримувати вигоду від туризму.

Місцеві жителі повинні брати активну участь у сталому туризмі. Зростання туристичної індустрії має сприяти розвитку місцевого бізнесу та підприємництва, допомагати створювати нові робочі місця та сприяти розширенню інших секторів економіки, включаючи сільське господарство, ремесла, малий та середній бізнес.

Взаємодія між відвідувачами та місцевим населенням необхідна для сталого туризму, і вона має ґрунтуватися на повазі до місцевих звичаїв, традицій та способу життя. Впровадження туристичних послуг з місцевими гідами, програми культурного обміну та фестивалі допомагають людям зрозуміти один одного та обмінятися досвідом.

Ключовим компонентом довгострокового зростання туризму є ефективний місцевий та міжнародний маркетинг і промоція туристичної привабливості України. Створення туристичних брендів, участь у міжнародних туристичних виставках та просування в соціальних мережах – все це є прикладами цього.

Рис. 2.1. джерело: Миронов ю.б.

науковий вісник нлту україни. 2013. Вип.23.11. с.117-122.сутність та чинники сталого розвитку туризму в регіоні

Підсумовуючи, індустрія сільського зеленого туризму в Україні стабільно розвивається, пропонуючи відвідувачам можливість відчутти природну красу країни, культурну спадщину та автентичне сільське життя. Завдяки належним інвестиціям у просування, інфраструктуру та контроль якості Україна може й надалі розвивати цей сектор і зарекомендувати себе як стаłe та привабливе місце для зеленого туризму.

2.2 Оцінка ресурсів та умов для сільського зеленого туризму на прикладі готелю «Family eco-hotel Красна Поляна»

Майже 70% людей в Україні живуть у містах, що робить її однією з найбільш урбанізованих країн Європи. Низький рівень комфорту спричинений високою концентрацією штучних речей, які також сприяють забрудненню навколишнього середовища. Транспорт, джерела енергії та промисловість є основними джерелами забруднення повітря в містах. Недбале ставлення людства до навколишнього середовища призвело до катастрофічного та надзвичайного стану середовища існування. Готельний бізнес почав брати активну роль у захисті навколишнього середовища, впроваджуючи інформацію про «екологічний менеджмент» у свою щоденну діяльність.

За кордоном існують й додаткові показники екологізації засобів розміщення: використання нетоксичних мийних засобів та прального порошку; виготовлення на 100 % з бавовни рушників і напірників; обмеження паління на території підприємства готельного господарства; використання відновлюваних джерел енергії; устаткування із перероблення відходів; можливість гостей відмовитись від заміни використаних рушників для економії споживання води; енергоощадне освітлення; надання еко-автомобілів для перевезення гостей з місця прибуття чи в інших цілях; використання власне вирощених або місцевих продуктів для організації харчування відвідувачів; можливість використання одноразового посуду; повторне використання води з кухонь, номерів та інших приміщень для саду та ландшафтного дизайну. Тому одним із найкращих еко-готелів України є

«Family ecohotel Krasna Polyana», який прагне до втілення вище зазначених заходів для екологізації. [19].

Сімейний еко-готель «Червона Поляна» розташований в селі Поляниця, за 10 хвилин їзди від гірськолижного курорту Буковель. До послуг гостей відкритий басейн з підігрівом, гідромасажна ванна, сауна та чудовий краєвид на Карпати. Сімейні апартаменти та котеджі оформлені у традиційному стилі з дерев'яними панелями та підлогами. До послуг гостей телевізор і власна ванна кімната. У деяких номерах є камін. Серед інших зручностей — дитячий майданчик, дитяча кімната з анімацією та приладдям для барбекю. Паркування на території надається безкоштовно, а автобусна зупинка знаходиться за 200 метрів. Гостям надається трансфер до гірськолижного курорту Буковель.

Зручності:

Загальні

- Безкоштовний Wi-Fi
- Паркування
- 24-х годинний сервіс
- Харчування/Напої
- Спортзал/ Фітнес
- Басейн
- Спа та догляд за тілом

Спорт та фітнес

- Лижна школа
- Катання на конях
- Бадмінтон
- Більярд
- Настільний теніс
- Заняття аеробікою
- Рибалка

Послуги

- Прибирання приміщень
- Прокат лиж

- Пральня
- Послуги екскурсовода/ Замоклення квитків
- Вітальний коктейль

Розташування готелю на південному схилі Карпат пропонує м'яке літо і сніжну зиму, що дозволяє планувати різноманітні заходи для відвідувачів.

Транзитна доступність – готель знаходиться в 20 кілометрах від міста Івано-Франківська і має легкий доступ до автомагістралей і транспортних мереж, що дає можливість гостям зручно добиратися до нього [26].

Економічні умови – готель надає цілий ряд пакетів послуг та спеціальних пропозицій, що дозволяє пропонувати прийнятні ціни для різних категорій гостей.

Ціни в готелі починаються від 197 \$. Family eco-hotel Красна Поляна пропонує такі вигоди: Двомісний номер Делюкс, Апартаменти з однією спальнею і Номер Делюкс.

Таблиця 2.3

Аналіз динаміки показників рентабельності Family ecohotel Krasna Polyana

Показники рентабельності	Формула для розрахунку	Норматив	Значення за роками	Відхилення (+), (-)
Рентабельність продажів, %	(Чистий прибуток / Виручка від реалізації) * 100	>0	Попередній період: 15% Звітний період: 18%	+3%
Рентабельність діяльності, %	(Чистий прибуток / Валовий дохід) * 100	>0	Попередній період: 20% Звітний період: 22%	+2%

Джерело: розраховано автором на основі внутрішніх даних підприємства

Рентабельність продажів зросла з 15% до 18%, що свідчить про покращення управління витратами та збільшення чистого прибутку. Рентабельність діяльності також зросла з 20% до 22%, що свідчить про збереження високого рівня чистого прибутку. Це позитивне покращення може

бути результатом ефективного управління та зростання популярності готелю. Для подальшого успіху варто продовжувати ці зусилля та моніторити показники рентабельності.

Family ecohotel Krasna Polyana використовує трудові ресурси для забезпечення послуг для своїх гостей. Готель має професійний персонал, який забезпечує високий рівень обслуговування гостей. Персонал готелю включає працівників бухгалтерського відділу, працівників приймальної, працівників прибирання, працівників кухні, працівників бару та працівників адміністративного відділу.

Таблиця 2.4

Аналіз використання трудових ресурсів Family ecohotel Krasna Polyana

Показники	Попередній період	Звітний період	Відхилення (Абсолютне)	Відхилення (+-) Відносне (%)
Середньооблікова чисельність персоналу, осіб	50	60	+10	+20%
Дохід від реалізації послуг, тис.грн	500	700	+200	+40%
Кількість обслугованих клієнтів, осіб	1000	1200	+200	+20%
Продуктивність праці в вартісному виразі, тис.грн. / особу	10	11,67	+1.67	+16.7%
Продуктивність праці в натуральному виразі, клієнтів / особу	20	20	0	0%

Джерело: розраховано автором на основі внутрішніх даних підприємства

За результатами аналізу використання трудових ресурсів Сімейного еко-готелю «Красна Поляна» можна зробити наступні висновки: Показники використання трудових ресурсів свідчать про загалом сприятливу динаміку розвитку Сімейного еко-готелю «Красна Поляна». Готель успішно функціонує, про що свідчить зростання кількості працівників, доходів від

реалізації послуг та кількості обслугованих клієнтів, а також підвищення продуктивності праці. Для забезпечення постійного успіху готелю критично важливо і надалі приділяти увагу максимальному використанню людських ресурсів та підтримці високої якості обслуговування.

Таблиця 2.5

Аналіз кадрового потенціалу Family ecohotel Krasna Polyana

Показники	Попередній період	Звітний період	Відхилення (абсолютне, +/-)	Відхилення (відносне, %)
Чисельність працівників	50	60	+10	+20%
Звільнено	5	3	-2	-40%
Прийнято	10	15	+5	+50%
Коефіцієнт з вибуття (Ков)	0,1	0,05	-0,05	-50%
Коефіцієнт обороту кадрів по прийому (Коп)	0,2	0,25	+0.05	+25%
Коефіцієнт плинності кадрів (Кпл)	0,15	0,13	-0,02	-13.3%

Джерело: розраховано автором на основі внутрішніх даних підприємства

На діяльність сімейного еко-готелю «Красна Поляна» впливає низка елементів макросередовища. Найбільш важливими елементами є наступні:

Економічні фактори включають вартість енергоносіїв, обмінні курси, рівень інфляції та інші економічні дані, які можуть вплинути на фінансове становище готелю. Соціокультурні фактори, такі як демографічні зміни, культурні та релігійні традиції, а також зміни в уподобаннях споживачів, можуть впливати на рівень попиту на готельні послуги. Політичні та правові змінні, такі як закони та правила, пов'язані з туризмом, податкове та митне законодавство, а також політична стабільність, можуть впливати на те, наскільки добре працює готель. Розвиток технологій, методів комунікації та інформаційних технологій може впливати на ефективність та якість готельних послуг. Екологічні фактори: місцеві умови навколишнього середовища,

екологічні норми та критерії роботи готелю, які можуть вплинути на репутацію та імідж закладу.

Всі ці змінні необхідно ретельно вивчати та враховувати при прийнятті рішень, оскільки вони можуть вплинути на роботу сімейного еко-готелю «Красна Поляна».

У вартісному вираженні продуктивність праці зросла на 16,7% до 11,67 тис. грн на особу. У фізичному вимірі продуктивність праці залишилася на рівні 20 клієнтів на особу. Позитивна динаміка свідчить про те, що діяльність готелю є успішною, але дуже важливо підтримувати високий рівень обслуговування та оптимізувати використання людських ресурсів.

Таблиця 2.6

Аналіз факторів макросередовища Family ecohotel Krasna Polyana

Сфера макросередовища	Назва фактора	Оцінка впливу факторів макросередовища за 10-ю шкалою
Міжнародна	Геополітична ситуація	5
Політична	Стабільність уряду	8
Економічна	Рівень безробіття	6
Соціально – демографічна	Демографічні тенденції	7
Технологічні	Розвиток інтернету	9
Екологічна	Стан довкілля	8

Джерело: складено автором на основі власних досліджень

Аналіз макросередовища підприємства показав, що геополітична ситуація може бути нестабільною, стабільність уряду є високою, безробіття та демографічні тенденції є помірними, розвиток інтернету та стан довкілля є високим, хоча готелю потрібно багато чого вдосконалити. Ці фактори важливі для розвитку підприємства та потребують уваги при розробці стратегій.

Узагальнюючи, готель «Family eco-hotel Красна Поляна» має достатні ресурси та умови для організації сільського зеленого туризму, що дозволяє приваблювати гостей та забезпечувати їм якісний відпочинок у природному середовищі.

Готель «Radisson Rosa Khutor» – розташований в тому ж районі, що і «Family ecohotel Krasna Polyana». Має велику кількість номерів і різноманітних послуг, включаючи спа-центр, ресторани та бари, конференц-зали та ігровий зал для дітей. Ціни вищі, ніж у «Family ecohotel Krasna Polyana».

Готель «Gorki Gorod» – також знаходиться в тому ж районі, що і «Family ecohotel Krasna Polyana». Має велику кількість номерів, ресторани, бари, басейн та спа-центр. Ціни також вищі, ніж у «Family ecohotel Krasna Polyana».

Готель «Grand Hotel Polyana» – розташований в іншому районі, але також відомий своїм розкішним сервісом та великою кількістю послуг, включаючи казино, ресторани, бари, басейн та спа-центр. Ціни значно вищі, ніж у «Family ecohotel Krasna Polyana».

Таблиця 2.7

Бальна оцінка позицій підприємства серед головних конкурентів

Показники	Підприємство	Конкурент 1	Конкурент 2
Місце розташування	Family ecohotel Krasna Polyana	Центр міста	Поруч з аеропортом
Середній рівень завантаженості	80%	70%	90%
Популярність серед населення	Висока	Середня	Висока
Рівень професіоналізму персоналу	Високий	Середній	Високий
Якість основних послуг	Висока	Середня	Висока
Асортимент додаткових послуг	Широкий	Обмежений	Широкий
Якість рекламних засобів	Висока	Середня	Висока
Цінова політика	Середня	Дешевше	Дорожче
Разом (або усереднена оцінка)	8/10	6/10	9/10

Джерело: розраховано автором на основі внутрішніх даних підприємства

Готель «Sochi Marriott Krasnaya Polyana Hotel» – розташований в тому ж районі, що і «Family ecohotel Krasna Polyana». Має велику кількість номерів та

послуг, включаючи ресторани, бари, спа-центр та фітнес-центр. Ціни трохи вищі, ніж у «Family ecohotel Krasna Polyana».

Готель «Mercure Rosa Khutor Hotel» – знаходиться в тому ж районі, що і «Family ecohotel Krasna Polyana». Має меншу кількість номерів та послуг, але ціни значно нижчі, ніж у конкурентів. Пропонує ресторан, бар та спа-центр.

Загалом, серед головних конкурентів «Family ecohotel Krasna Polyana» можна виділити готелі з великою кількістю номерів та послуг, а також з вищими цінами. Однак, є і готелі з меншою кількістю послуг, але з більш доступними цінами.

Таблиця 2.8

Матриця SWOT Family ecohotel Krasna Polyana

Можливості	Сильні сторони
Розвиток туризму в регіоні	Екологічно чисте середовище
Збільшення попиту на екологічний відпочинок	Розташування в гірській місцевості
Розвиток інфраструктури в регіоні	Наявність власної ферми та органічного кафе
Загрози	Слабкі сторони
Конкуренція з іншими готелями	Обмежена кількість номерів
Зміна клімату та природних умов	Віддаленість від міста та транспортних вузлів
Економічна нестабільність	Обмежені можливості для розвитку рекреаційних програм

Джерело: складено автором на основі власних досліджень

Family ecohotel Krasna Polyana має декілька сильних сторін, таких як привабливе розташування, екологічна концепція та зручності для гостей. Однак, готель має також кілька слабких сторін, таких як віддаленість від центру міста, високі ціни та обмежену кількість номерів. Є можливості для розвитку готелю, такі як зростаючий попит на екологічний туризм, можливість використання нових технологій та розширення послуг. Але, є також загрози, такі як конкуренція на ринку, економічна нестабільність та кліматичні зміни, які можуть вплинути на попит на готельні послуги.

Поглиблений аналіз діяльності готельного підприємства:

1. Загальний дохід від кімнат (Room Revenue) готелю Family ecohotel Krasna Polyana зростає з кожним роком.

2. Відсоток зайнятих кімнат (Occupancy) також зростає з кожним роком, що свідчить про популярність готелю серед туристів.

3. Середня ціна за одну кімнату на день (ADR) стабільно зростає з кожним роком, що свідчить про підвищення рівня комфорту та якості обслуговування в готелі.

4. Дохід на одну доступну кімнату на день (RevPAR) також зростає з кожним роком, що свідчить про ефективність управління готелем та оптимальне використання ресурсів.

5. Дохід на один гость на день (RevPAC) також зростає з кожним роком, що свідчить про те, що гості готелю задоволені якістю обслуговування та готові платити більше за нього.

6. Відсоток зайнятих кімнат двома гостями (Double Occupancy) також зростає з кожним роком, що свідчить про популярність готелю серед пар та сімей з дітьми.

Отже, можна стверджувати, що готель Family ecohotel Krasna Polyana є успішним та ефективним бізнесом, який надає високоякісні послуги своїм гостям та забезпечує стабільний дохід для власників.

На основі оцінки ресурсів та умов для розвитку сільського зеленого туризму можна зробити висновок, що сімейний еко-готель «Червона поляна» має значний потенціал для розвитку сільського зеленого туризму. Чудове середовище для відпочинку на природі створюється завдяки чудовому розташуванню готелю, який межує з гірськими лісами та фермерськими господарствами. Готель пропонує безліч можливостей для занять спортом на свіжому повітрі, таких як їзда на велосипеді, піші прогулянки, катання на лижах та інші види спорту. Готель також пропонує екологічно чисті кулінарні страви та комфортне проживання в комфортабельних номерах. Таким чином, можна зробити висновок, що сімейний еко-готель «Червона поляна» – це фантастичний варіант для тих, хто хоче відпочити і насолодитися природною красою світу.

2.3 Аналіз забезпеченості сільських зелених областей належною інфраструктурою для туристів

Для проживання екотуристи вже можуть використовувати туристичні комплекси, а також приватне житло, участь факторів природного оздоровлення, захоплюючих форм рельєфу, привабливих історичних будівель сприяють подальшому розвитку даного виду діяльності. Закарпаття має дешеву, ефективну та доступну туристичну інфраструктуру для сільського туризму. Для кращої оцінки розвитку зеленого туризму у сільській місцевості ми можемо зосередитись на стратегію регіонального розвитку Карпатського регіону на період 2021–2027 років.

Дана програма дає нам більш актуальні данні, які в свою чергу діють нас змогу спостерігати детальніший розвиток регіону та його сільських територій в майбутньому. Зелений туризм вважається однією з провідних галузей, яка може позитивно вплинути на розвиток всієї області [27].

Більшість сільських садиб Закарпаття пропонують комфортабельні номери або котеджі з усіма необхідними зручностями: ліжками, меблями, електрикою, електричним опаленням та вбиральнями. Бажано також мати водонагрівач та доступ до Інтернету. Багато садиб на Закарпатті пропонують послуги харчування, щоб відвідувачі могли скуштувати регіональні делікатеси та страви, приготовані з місцевих інгредієнтів. Це можуть бути затишні місця, де гості можуть поснідати, пообідати та повечеряти. Гестхауси можуть запропонувати своїм відвідувачам транспортні зручності, такі як трансфер з аеропорту чи залізничного вокзалу, можливість взяти напрокат автомобіль чи велосипед, а також детальну інформацію про місцеву систему громадського транспорту.

У Закарпатті знаходиться 474 сільських садиби, які запрошують до себе туристів, надаючи їм послуги з проживання та харчування. Значна кількість сільських садиб (рис.3.1, додаток Д) знаходиться у Свалявському, Міжгірському та Березівському районах (відповідно 68, 59 і 49 сільських садиб). Якщо підрахувати у відсотках, то до всіх садиб у Закарпатській області

на Свалявський район припадає 15,9%, на Міжгірський – 12,8%, на Берегівський – 11,6%. Незначна кількість сільських садиб знаходиться в таких регіонах, як Іршавський, Ужгородський та Виноградівський (10, 9, та 7 садиб відповідно), у відсотках до загальної кількості – 1,8%, 2,2% та 1,4% [28].

Кількість сільських садиб у районах Закарпатської області

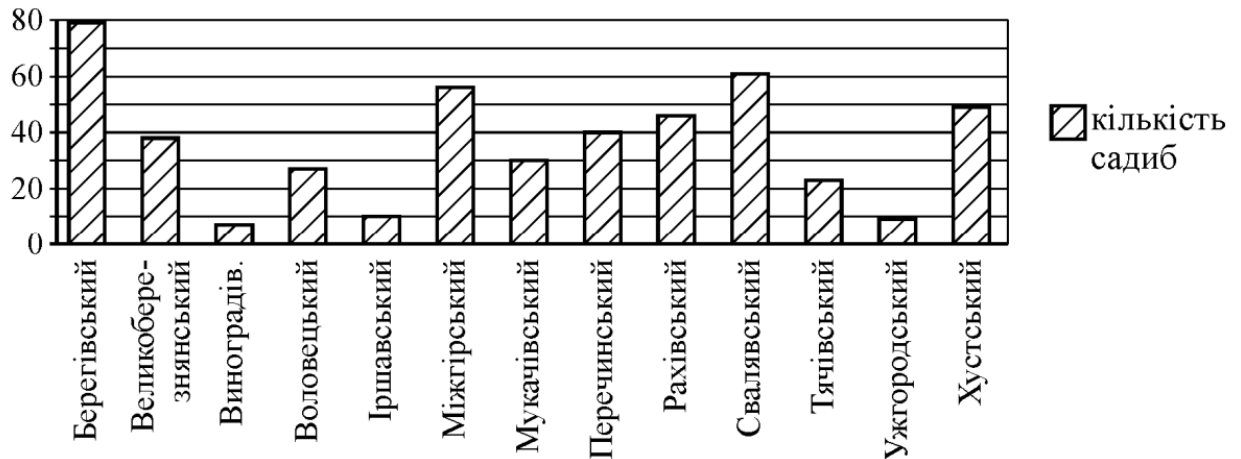

Рис. 2.1 Кількість сільських садиб у районах Закарпатської області

Джерело: Юлія Грицку-Андрієш, Вероніка Грицку

Вісник Львівського університету. Серія міжнародні відносини.

2014. Вип.34. С.48-55. Географія сільського зеленого туризму у закарпатській області

Садиви можуть запропонувати своїм відвідувачам інформаційну підтримку у вигляді карт місцевості, порад щодо огляду визначних пам'яток, пішохідних маршрутів, контактів місцевих гідів та іншої корисної інформації. Щоб запропонувати своїм відвідувачам більше послуг і розваг, оселі можуть співпрацювати з прилеглими закладами, такими як ресторани, туристичні агенції та стайні.

Однак більшість сучасних сільських громад переживають економічну нестабільність, яка призвела до втрати населення, трудової міграції, розпаду соціальних інститутів та стабільно високого рівня бідності в сільській місцевості. Сировинна орієнтація економіки є значною проблемою для сільських територій, оскільки не дозволяє переважній більшості населення брати участь у доходах, отриманих від їх використання. Завдання розробки

концепції сталого розвитку сільських територій Закарпатської області передбачає визначення та аналіз ключових проблем розвитку зеленого туризму та сільських територій, а також використання управлінських та соціально-економічних важелів для досягнення вищого рівня розвитку сільських територій.

Проблеми розвитку туризму в Закарпатській області полягають, в першу чергу, у відсутності належного фінансування та створення якісної транспортної системи та інфраструктури загалом. Наявність локальних, не пов'язаних між собою центрів надання туристичних та рекреаційних послуг в подальшому може призвести до руйнування єдиної системи туризму на Закарпатті. Крім цього, проблемою розвитку туризму Закарпатського регіону є незадовільний стан доріг. Вони повною мірою не задовольняють туристів виникають негативні відгуки. Не вирішує питання пересування існуюча на території Закарпаття вузькоколійна залізниця, бо її інфраструктура також недостатньо оновлюється через нестачу фінансування протягом 20 років. Як позитивний момент слід відзначити, що в останні роки відбувається будівництво мережі велосипедних доріг, які 60 облаштовують за всіма європейськими стандартами – із переходами, знаками та розміткою тощо [29].

Показники Закарпатської області суттєво різняться залежно від наявності робочої сили, енергії та інфраструктури. Більшість ресурсів регіону зосереджено в низинах. В області вживаються заходи щодо розвитку та збільшення існуючого природно-заповідного фонду та на території області необхідно охороняти, зберігати та відновлювати об'єкти та заповідники з унікальними екологічними, науковими, мистецькими та рекреаційними якостями.

Аналіз забезпеченості сільських зелених областей належною інфраструктурою для туристів на Закарпатті показує, що стан розвитку туризму в цьому регіоні є досить різноманітним. Переважна більшість сільських зелених областей Закарпаття мають потенціал для розвитку туризму. Однак, інфраструктура туристичного обслуговування в цих областях є досить обмеженою. Більшість сільських населених пунктів не мають достатньої

кількості готелів, гостьових будинків, ресторанів, кафе, магазинів та інших об'єктів інфраструктури, які можуть задовольнити потреби туристів.

Також, треба відзначити, що деякі сільські зелені області Закарпаття мають кращу інфраструктуру, ніж інші. Наприклад, області, які знаходяться біля великих туристичних атракцій, таких як гірські курорти або озера, мають кращу інфраструктуру, ніж області, які знаходяться далі від цих місць.

Загалом, можна сказати, що інфраструктура туристичного обслуговування в сільських зелених областях Закарпаття потребує покращення. Це можна зробити шляхом залучення інвестицій у розвиток інфраструктури та підтримки малих та середніх підприємств, які займаються туристичним обслуговуванням. Також, можна проводити різні заходи для просування туризму в цих областях та підвищення їх привабливості для туристів.

Висновки за розділом 2

Забезпеченість сільських зелених областей Закарпаття належною інфраструктурою для туристів є дуже важливим фактором для розвитку туризму в регіоні. Наявність готелів, кемпінгів, ресторанів, туристичних маршрутів та інших зручностей приваблює більше відвідувачів і допомагає збільшувати дохід місцевих жителів. Крім того, належна інфраструктура допомагає зберегти природу та культурне надбання регіону, оскільки туристи можуть користуватися спеціально обладнаними місцями для відпочинку та розваг, не завдаючи шкоди навколишньому середовищу. Таким чином, забезпеченість сільських зелених областей Закарпаття належною інфраструктурою для туристів є ключовим чинником для розвитку туризму в регіоні та збереження його природних та культурних цінностей.

Дослідження пропозиції інфраструктури, дружньої до туристів, у сільських природних територіях Закарпаття виявило деякі чудові елементи, але також і потенційні сфери для покращення. Закарпаття має великий

потенціал як туристична дестинація, оскільки має багато красивих сільських зелених зон, природних і культурних пам'яток.

Однак є певні проблеми, на які слід звернути увагу, наприклад, складність доступу до деяких відкритих просторів, відсутність добре розвинутої транзитної інфраструктури, а також дефіцит різноманітних рекреаційних та сервісних альтернатив. Щоб забезпечити наявність відповідної інфраструктури, необхідно також покращити інформаційну підтримку, що надається туристам, і налагодити співпрацю з місцевими зацікавленими сторонами.

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ДЛЯ ПОСИЛЕННЯ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

3.1 Проблеми поширення сільського зеленого туризму в Україні

Природні багатства України приваблюють туристів з усього світу. Для тих, хто хоче відвідати села, дізнатися про українську культуру та традиції, а також насолодитися мальовничою красою та чистим повітрям країни, сільський зелений туризм є одним з найпривабливіших варіантів. Сільський зелений туризм в Україні має великі перспективи, але на шляху його розвитку стоять значні перешкоди. У цьому розділі ми розглянемо основні труднощі, з якими стикаються місцеві фермери та туристичний бізнес, і запропонуємо деякі можливі відповіді.

Сільський зелений туризм має значний потенціал в Україні, однак існує кілька проблем, які обмежують його поширення. У багатьох сільських місцевостях України бракує інфраструктури, необхідної для розміщення туристів. Зробити такі місця привабливими для туристів досить складно через відсутність доступного транзитного сполучення, брак готелів, ресторанів та інших об'єктів туристичної інфраструктури.

Багато українців не знають або недооцінюють можливості сільського зеленого туризму. Низький попит є результатом недостатньої поінформованості про можливості та переваги цього виду туризму.

Залучити туристів до сільської місцевості складно, оскільки бракує ефективних рекламних та маркетингових стратегій. Більшість фермерських господарств та сільських територій не мають інструментів або знань, необхідних для продажу своїх послуг потенційним туристам.

В Україні не існує загальновизнаних стандартів або сертифікатів для сільського зеленого туризму. Мандрівникам складно обирати готелі, агротуристичні садиби та інші об'єкти та довіряти їм за відсутності надійних процедур оцінки якості послуг та сертифікації.

Багатьом фермерським господарствам і сільським територіям бракує фінансових ресурсів, необхідних для розвитку сільського зеленого туризму. Їхні можливості щодо збільшення туристичних послуг та покращення інфраструктури обмежені відсутністю доступу до кредитів, субсидій та інших джерел фінансування.

Для того щоб упорядкувати вищевказану інформацію про явище «сільський зелений туризм», а також зробити певні узагальнення щодо проблем та перспектив розвитку сільського туризму, в Україні був здійснений SWOT-аналіз стану даного виду діяльності, який дав можливість охарактеризувати сучасне становище сільського туризму, визначити перспективи його розвитку в Україні, а також запобігти виникненню ймовірних проблем [30, с. 43].

Таблиця 3.1

SWOT - Аналіз зеленого туризму в Україні

Фактор, що впливає на діяльність підприємства	Позитивні	Негативні
Ізнутрішні	<p>(S) Сильні сторони:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Переважно чисте довкілля. 2. Багата флора та фауна, мальовничі краєвиди. 3. Велика кількість історико-культурних пам'яток. 4. Збережені національні традиції. 5. Гостинність населення. 6. Велика кількість приватних садиб. 7. Невелика ціна на проживання та харчування. 8. Харчування з екологічно чистих продуктів, вирощених самостійно. 	<p>(W) Слабкі сторони:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Низька якість умов проживання. 2. Проблеми з водопостачанням. 3. Недостатня обізнаність населення в даному виді відпочинку. 4. Незнання господарем іноземних мов. 5. Непривабливий імідж України в очах іноземців у зв'язку з АТО. 6. Погано розвинена мережа електронного резервування. 7. Недостатньо розвинута інфраструктура. 8. Відсутність цікавих атракцій.

Зовнішні	<p>(О) Можливості:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Збільшення доходів та зайнятості сільського населення. 2. Покращення умов життя в українських селах. 3. Формування позитивного іміджу України усвіті. 4. Покращення інфраструктури сіл. 5. Збереження історико-культурних пам'яток. 	<p>(Т) Перешкоди:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Відсутність категоризації знижує якість нічліжних умов. 2. Політичний імідж країни не сприяє притоку іноземних інвестицій. 3. Безробіття в країні підвищує рівень злочинності і тим самим відлякає туристів. 4. Відсутність нормативно-правової бази перешкоджає організації відпочинку на селі.
----------	---	--

Джерело: складено автором на основі [41].

Завдяки SWOT-аналізу ми можемо зробити конкретні висновки. По-перше, для подальшого розвитку зеленого туризму в Україні необхідно створити комплексну нормативно-правову базу, яка б контролювала цей сектор послуг. По-друге, категоризувати наявні рекреаційні об'єкти. По-третє, розробити політику, яка б мотивувала відвідувачів продовжувати своє перебування у сільських садибах. Для того, щоб запропонувати населенню достовірну інформацію про власників садиб, ціни та іншу туристичну інформацію, життєво важливо створити інформаційні центри в містах. По-п'яте, необхідно проводити тренінги та семінари, де власники садиб, які зацікавлені у сільському туризмі, могли б обмінюватися досвідом та навчатися новому. По-шосте, необхідно провести класифікацію зелених садиб з метою подальшого розвитку сільського зеленого туризму.

Труднощі в оцінці успішності розвитку сільського зеленого туризму пов'язані з розбіжностями між офіційними статистичними даними щодо цих видів діяльності та результатами наукових досліджень численних авторів. Останні дослідження на тему сільського зеленого туризму, проведені українськими науковцями, свідчать про розбіжності у якісних та кількісних показниках, а також методиках їх розрахунку за даними Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Міністерства культури України та неприбуткової організації "Спілка сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні".

Проводити наукові дослідження у сфері сільського зеленого туризму складніше, коли існують такі великі розбіжності у показниках різних джерел інформації. Цифрові диспропорції зумовлені недостатнім обсягом статистичних даних щодо діючих садиб. Оскільки більшість власників об'єктів у сільському зеленому туризмі працюють як фізичні особи, що є незареєстрованою формою туристичного бізнесу, це пов'язано насамперед з особливостями становлення та розвитку немасових видів туризму як малого бізнесу.

Як наслідок, відсутність ефективної системи управління сільським зеленим туризмом обмежує надходження фінансових ресурсів до бюджету країни, не сприяє збільшенню кількості робочих місць для громадян країни, не сприяє підвищенню екологічної культури населення країни. Народ країни, через свою екологічну культуру, не дозволяє розумно використовувати туристичний потенціал країни. Тільки в тому випадку, якщо буде усвідомлено, що сільський зелений туризм є важливим структурним компонентом сталого розвитку природоохоронних територій та сільських територій. Першочерговими завданнями для зростання сільського зеленого туризму в країні є нижче наведені першочергові завдання для розвитку сільського зеленого туризму в країні:

- підготовка кваліфікованих фахівців у даній галузі;
- розробка широкого асортименту нових продуктів екологічного туризму;
- використання гнучкої цінової політики;
- допомога держави в просуванні туристичних продуктів на світовий ринок;
- спільна робота регіональної влади і місцевого самоврядування в управлінні розвитком зеленого туризму в регіональних об'єктах природно-заповідного фонду;
- залучення вітчизняних та іноземних інве

стицій, мотивуючи їх участь, наприклад, спрощенням податкових обтяжень та всіляко сприяти бажанням ділових людей брати участь у розвитку регіону [31 с. 579].

Оскільки туристична галузь сприятиме збільшенню надходжень до державного бюджету, а надходження від іноземного туризму забезпечать приплив іноземної валюти в країну, держава повинна впроваджувати відповідні адміністративні, законодавчі, фіскальні та комунікаційні стимули або пільгові умови, які б заохочували суб'єктів сільського зеленого туризму до реєстрації та офіційного звітування про результати своєї діяльності. Крім того, туризм диверсифікує економіку та розвиває галузі, які підтримують туристичний сектор, забезпечуючи зростання доходів населення та національного добробуту.

Розвиток мережі еко-готелів сприяє залученню більшої кількості відвідувачів та надходженню коштів до місцевих бюджетів. Згідно з рейтингом 2019 року, Україна є учасником глобальної програми сертифікації "GreenKey". У 2019 році вона посіла 21 місце разом з Іспанією та Швейцарією. У Швейцарії та Іспанії всього 9 затверджених еко-готелів, які пройшли екологічну сертифікацію.

Проведені дослідження на базі оприлюдненої статистичної інформації органами Державної служби статистики України щодо розвитку сільського зеленого туризму за 2017—2018 рр. Демонструють негативну тенденцію, де загальна кількість садиб у країні (фізичні особи підприємці), які надавали туристичні послуги в 2018 р., зменшилася на 52 одиниці проти 285 в 2017 р. і становить 233 садиби (табл. 2). Загальна площа яких збільшилася на 5219,2 тис. м² і складає 71208,4 м², водночас у 2018 р. на 6431 м² життя лова площа зменшилася до 23556,7 м². Стосовно чисельності розміщених осіб, то в 2018 р. вона зменшилася на 10637 осіб до 39311, проте за даних умов зросла середня місткість сільських садиб на 0,9 місця.

Таблиця 3.2

Динаміка розвитку сільського зеленого туризму в Україні

Рік	Чисельність садиб, од.	Площа садиб, м ²		Чисельність розміщених осіб	Середня місткість садиб, місць
		Всього	у тому числі житлова		
2017	285	65986,2	29887,7	49948	12,6
2018	233	71208,4	23556,7	39311	13,5
Відхилення	-52	5219,2	-6431	-10637	0,9

Джерело: складено автором на основі [42].

Для вирішення цих питань необхідна комплексна стратегія, яка сприятиме розвитку інфраструктури, маркетинговій підтримці, освіті та підвищенню обізнаності, стандартам і сертифікації, а також фінансуванню та доступу до ресурсів для фермерів і сільських громад. Використання цієї стратегії дозволить сільському зеленому туризму в Україні повністю реалізувати свій потенціал і залучити більше відвідувачів до сільської місцевості.

3.2 Пропозиції щодо удосконалення сільського зеленого туризму та залучення нових туристів

Сільський зелений туризм є однією з найбільш перспективних галузей туризму в Україні. Це пов'язано з тим, що в нашій країні є велика кількість сільських територій, які мають великий потенціал для розвитку туризму. Однак, на жаль, сьогодні сільський зелений туризм не отримує достатньої уваги з боку влади та бізнесу, що обмежує його розвиток.

Для розвитку сільського зеленого туризму та залучення нових відвідувачів необхідно здійснити наступні заходи. Насамперед, необхідно створити сприятливе середовище для туризму. Будівництво готелів, гостьових будинків, кемпінгів, ресторанів та інших зручностей, які забезпечать туристам комфортне перебування, вимагає розвитку інфраструктури. Крім того, важливо створити транзитну інфраструктуру, підтримувати безпеку відвідувачів та розповідати туристам про місцевість.

Слід звернути увагу, що не тільки туристичні компанії повинні отримувати користь від сільського зеленого туризму, люди повинні з розумом ставитися до природи і її ресурсів. На щастя, люди в сучасному світі стають все більш обізнаними в питаннях екології та зв'язку людини з навколишнім середовищем. Основною причиною цього є постійне виснаження ресурсів у всьому світі, спричинене зростанням споживання. Як наслідок, все більше людей обирають екологічно чисті варіанти житла, одягу, продуктів харчування і т.д. Завдяки обізнаності громадськості та турботі про навколишнє середовище, сектор зеленого бізнесу також процвітає. 90% людей готові витратити значну суму грошей на розвиток екологічно чистого бізнесу, за даними науковців, які стверджують, що основна частина громадськості зараз зосереджує свої зусилля на цій "природній" сфері.

Туризм широко визнаний як один з найбільш динамічних секторів послуг, а ідея сталого туризму вже давно вийшла за рамки швидкоплинного захоплення. Однак дослідження показують, що на туризм все ще припадає 5% щорічних викидів вуглекислого газу у світі. Сьогодні туристична індустрія надає великого значення основам сталого розвитку та захисту навколишнього середовища. Як наслідок, ми регулярно бачимо статті та матеріали про готелі та інші бізнеси, які дивують результатами втілення концепції zero waste на практиці, заохочують туристів серйозно ставитися до екологічної відповідальності, відновлювати екосистеми та використовувати перероблені матеріали.

Таким чином, по всьому світу раз у раз відкриваються готелі для туристів, охочих провести відпустку в місці, яке не шкодить навколишньому середовищу. Деякі з них пропонують послуги в мегаполісах, забезпечуючи постояльцям 100% чисту воду, харчування і натуральні матеріали обробки номерів. Перехід до «зелених» технологій при будівництві та модернізації готелів в європейських країнах почався в 80-х роках минулого століття. Згідно з однією з Директив про енергозберігаючі будівлі, прийнятих ЄС, вже до 2018 року всі адміністративні будівлі на території ЄС повинні володіти нульовим споживанням енергії, а до 2020 року вимога поширилася на всі інші знову

побудовані будівлі. Таким чином, впровадження «зелених» технологій в сфері будівництва сьогодні вже стало нормою в Європі. Більш того, цей процес контролюється законодавством Європейського Союзу. Щодо України, то поки не розроблений національний стандарт в сфері будівництва «зелених» готелів, а в європейських країнах соціальна відповідальність бізнесу вище [35].

Важливо зазначити, що Міжнародний кодекс зеленого будівництва включає ключові елементи для підвищення енергоефективності будівель:

1. зменшення споживання енергії будівлею. Для досягнення цього критерію загальної енергоефективності готелю використовуються сучасні архітектурні, інженерні, дизайнерські та технічні рішення

2. використання відновлюваних джерел енергії. Насамперед, це сонячні та світлозбираючі технології, які інтегровані в енергетичну інфраструктуру готелю.

3. оптимальне використання отриманої енергії. Це найважливіший аспект екологічного менеджменту. Процеси всередині будівлі готелю піддаються більш детальним розрахункам, математичному моделюванню та комп'ютерним симуляціям. Моделюється енергетична система окремого готелю.

4. приймаючи рішення про орієнтацію готелю по сторонах світу і місце, де він буде побудований, важливо враховувати конструкцію будівлі, варіанти скління, зовнішні будівельні матеріали, а також особливості місцевого клімату.

5. на плоских дахах готельних споруд різної висоти рекомендується вирощувати рослинність (газони). При такому підході зменшується потреба в очищенні зливових вод.

Пропозиція щодо удосконалення сільського зеленого туризму - це прогресивний стартап, який прагне трансформувати готельну індустрію, впроваджуючи та використовуючи відновлювані джерела енергії. Місією являється - допомогти готелям зменшити свій вуглецевий слід, покращити практики сталого розвитку та сприяти екологічному управлінню без шкоди для комфорту та досвіду гостей. Інтегруючи інноваційні рішення у сфері

відновлюваної енергетики, ми прагнемо революціонізувати роботу готелів та зробити свій внесок у екологічно чисте майбутнє.

Готельний бізнес є одним з основних чинників споживання енергії, шкоди навколишньому середовищу та викидів вуглекислого газу. Традиційні готелі покладаються переважно на невідновлювані джерела енергії, що негативно впливає на навколишнє середовище, збільшує операційні витрати. Екологічні готелі також користуються попитом, оскільки гості, які піклуються про навколишнє середовище, активно шукають варіанти проживання, що відповідають їхнім ідеалам сталого розвитку.

Стартап пропонує повний спектр відновлюваних джерел енергії, створених спеціально для готелів. Готелі, які користуються нашими послугами, можуть ефективно скоротити викиди вуглекислого газу, мінімізувати операційні витрати, залучити екологічно свідомих відвідувачів і виділитися на переповненому ринку. Рішення охоплюють такі основні сфери:

Інтеграція сонячної енергії: Ми оцінюємо енергетичні потреби готелю та розробляємо індивідуальні рішення для сонячної енергетики, які відповідають цим потребам. Встановлюючи сонячні панелі на дахах, парковках або в інших невикористовуваних місцях, готелі можуть генерувати екологічно чисту електроенергію. Додаткову енергію можна зберігати в акумуляторах або повертати в мережу, щоб забезпечити постійне та надійне енергопостачання.

Рішення для вітрогенераторів: Для готелів, розташованих у вітряних регіонах або з великою площею, ми пропонуємо інтегрувати вітрові турбіни для використання енергії вітру. Наша команда проводить техніко-економічне обґрунтування та впроваджує відповідні турбінні системи, щоб максимізувати виробництво енергії. Це дозволяє готелям диверсифікувати джерела відновлюваної енергії та ще більше зменшити залежність від традиційних електромереж.

Системи енергоменеджменту: Щоб покращити використання енергії в готелях, будуть запропоновані інтелектуальні системи енергоменеджменту. Технології відстежують моделі використання, виявляють енергетичну

неефективність і автоматично змінюють налаштування для зменшення втрат, аналізуючи дані в режимі реального часу. Це забезпечує комфорт відвідувачів, а також допомагає готелям суттєво зменшити споживання енергії та знизити ціни на неї.

Рішення для зберігання енергії: Використовуючи передові технології, такі як літій-іонні акумулятори, пропонуються складні рішення для зберігання енергії. Щоб забезпечити резервне живлення під час відключень або коли відновлювані джерела тимчасово недоступні, ці системи зберігають надлишкову енергію, вироблену в пікові періоди. Зберігання енергії підвищує самодостатність готелів і дозволяє їм продовжувати роботу під час перебоїв в електромережі.

Підвищення енергоефективності: Компанія проводить енергоаудит і пропонує модернізувати інфраструктуру існуючих готелів, щоб зробити її більш енергоефективною. Це передбачає встановлення енергоефективних альтернатив старим приладам, реконструкцію будівель з ефективною ізоляцією та впровадження інтелектуальних систем опалення, вентиляції та освітлення. Ці вдосконалення покращують загальну стійкість, водночас зменшуючи втрати енергії та витрати на комунальні послуги.

Ринкові можливості. Оскільки споживачі та державні органи приділяють все більше уваги екологічно чистим практикам, готельний сектор у всьому світі переживає зміну парадигми в бік сталого розвитку. Цей стартап має гарну можливість скористатися цим ринковим потенціалом, оскільки пропонує комплексне рішення з відновлюваної енергетики, яке особливо підходить для готелів. Нова стратегія дозволить готелям залучити екологічно свідомих відвідувачів, отримати конкурентну перевагу та зробити свій внесок у чисте майбутнє, оскільки попит на екологічні номери швидко зростає.

Модель доходу складається з декількох потоків:

Витрати на встановлення проекту: За встановлення та конфігурацію систем відновлюваної енергетики, налаштованих відповідно до потреб готелів, стягується одноразова плата.

Стартап пропонує контракти на технічне обслуговування, які гарантують оптимальну роботу системи, регулярні перевірки та швидке вирішення проблем. За ці послуги готелі сплачують постійну плату.

Енергоаудит, консалтинг та рекомендації з модернізації: Наша команда пропонує енергоаудит, консалтинг та рекомендації з модернізації. Ці послуги можуть бути використані готелями для покращення їхніх процедур сталого розвитку.

Партнерство та субсидії. Для отримання субсидій, грантів та пільг майбутня компанія активно шукає партнерства з державними установами, екологічними організаціями та постачальниками відновлюваної енергії. Така співпраця може збільшити продажі та запропонувати готелям способи скоротити витрати.

Місія стартапу вдосконалити сферу гостинності шляхом інтеграції відновлюваних джерел енергії та заохочення екологічної поведінки. Такі комплексні рішення дозволяють готелям зменшити свій вуглецевий слід, підвищити операційну ефективність та залучити екологічно свідомих відвідувачів. Готелі можуть стати прикладом дбайливого ставлення до довкілля та сприяти створенню більш зеленого та сталого майбутнього.

Отже, розвиток сільського зеленого туризму є важливим завданням для України. Щоб залучити нових туристів та просунути цю галузь, необхідно вжити відповідних заходів, а це не тільки створити відповідні умови для туристів, просувати туризм в соціальних мережах, підвищувати якість послуг, а також впроваджувати відновлювану енергію у готелі. Якщо влада та бізнес зрозуміють важливість розвитку сільського зеленого туризму та вживуть відповідних заходів, то ця галузь зможе стати однією з найбільш перспективних в Україні.

Висновки до розділу 3

Розвиток сільського зеленого туризму в Україні, який є ключовим джерелом економічного зростання сільських громад, має великі перспективи.

Для того, щоб просунути цей розвиток і досягти успіху, необхідно впровадити конкретні стратегії та дії. Насамперед, у сільській місцевості необхідно розбудовувати інфраструктуру, таку як готелі, пансіонати, заклади харчування та інші туристичні об'єкти, що мають вирішальне значення. Інвестиції в розвиток і модернізацію такої інфраструктури сприятимуть розвитку туризму та покращенню вражень відвідувачів.

Необхідно активно просувати сільський зелений туризм на національному та міжнародному рівнях. Залучення туристів до сільського зеленого туризму можливе завдяки маркетинговим зусиллям, участі у туристичних конференціях та ярмарках, розробці привабливих веб-сайтів та використанню соціальних мереж. Важливим компонентом є створення альянсів між сільськими громадами, туристичними агенціями, малими підприємствами та громадськими організаціями. Співпраця посилює координацію та співпрацю між усіма сторонами, що сприяє зростанню сільського зеленого туризму та залученню інвестицій.

Сільське господарство та ремесла можуть відігравати активну роль у розвитку сільського зеленого туризму, пропонуючи надійні та якісні послуги. Вони можуть надати туристам унікальний досвід, наприклад, участь у майстер-класах з традиційних ремесел або сільської сільськогосподарської діяльності, що підвищує культурний і туристичний потенціал сільських громад.

Усі ці стратегії сприяють розвитку сільського зеленого туризму в Україні. Окрім захисту довкілля, сприяння місцевій економіці та збагачення культурної спадщини сільських громад, створення належних умов для розвитку цього виду туризму має багато переваг. Екологічні готелі можуть значно зменшити свій вплив на довкілля, зокрема викиди парникових газів і використання води, завдяки використанню відновлюваних джерел енергії, максимальному зменшенню споживання ресурсів, застосуванню енергоефективного обладнання та іншим екологічним практикам [37].

Оскільки все більше мандрівників обирають екологічно чисті варіанти проживання, еко-готелі також можуть залучити нових клієнтів. Це відкриває

нові можливості для зростання і підвищення прибутковості готелю. Урядові стимули та законодавча підтримка також сприяють розвитку еко-готелів. Партнерство з екологічними групами та постачальниками відновлюваної енергії допомагає залучити більше фінансування та знизити витрати на реалізацію екологічних ідей на практиці.

Усі ці критерії вказують на майбутній розвиток еко-готелів. З часом еко-готелі можуть стати новим еталоном для сфери гостинності, приваблюючи гостей, заощаджуючи енергію та ресурси, а також сприяючи захисту довкілля.

ВИСНОВКИ

Сільський зелений туризм - це значний сегмент туристичного бізнесу, який надає мандрівникам особливий і справжній досвід та допомагає сільським громадам процвітати в економічному, соціокультурному та екологічному плані.

Збереження екологічної рівноваги та стале використання природних ресурсів є двома важливими елементами сільського зеленого туризму. Завдяки впровадженню енергоефективних технологій, утилізації відходів та розумному використанню водних ресурсів, розвиток має відбуватися в екологічно сталий спосіб. Ця стратегія сприятиме збереженню природних екосистем та біорізноманіття в сільській місцевості.

Відвідувачі можуть насолодитися красою природи, побачити сільські ландшафти, дізнатися про місцеву культуру, традиції та звичаї, а також долучитися до сільськогосподарської та природоохоронної діяльності завдяки цьому виду туризму. Він сприяє розвитку регіональних фермерських господарств і громад та заохочує збереження культурної спадщини і традицій.

Сільський зелений туризм може стати значимим джерелом доходу для сільських господарств та сприяти розвитку усіх сфер життя на сільських територіях. Правильне управління та забезпечення сталого розвитку допоможуть зберегти цей природний, культурний та економічний потенціал на майбутні роки.

Одним із найперспективніших секторів для зростання економіки українського аграрного сектору є сільський туризм, який також може сприяти розвитку малих та середніх підприємств у сільській місцевості. Крім того, це створить більше можливостей для популяризації української культури та поширення знань та інформації про неї по всьому світу. Такий розвиток допоможе зберегти українську культуру та духовність. Крім того, зелений туризм може бути єдиним рішенням соціально-економічних проблем, з якими стикається українське село, таких як подолання безробіття, уповільнення міграції, підвищення рівня життя сільського населення тощо.

Розвиток інфраструктури в сільській місцевості є однією зі стратегій розвитку сільського зеленого туризму в Україні. Це включає в себе будівництво гостьових будинків, розширення варіантів розміщення та створення туристичних атракцій, таких як велосипедні та пішохідні доріжки, екопарки, сільські музеї та майстер-класи.

Крім того, важливо посилити маркетинговий план, який використовується для залучення відвідувачів у сільську місцевість. Розумне використання соціальних мереж, маркетингових ініціатив та інформаційних ресурсів може сприяти залученню туристів та підвищенню обізнаності про самобутню індустрію сільського зеленого туризму в Україні.

Підтримка держави та органів місцевого самоврядування має вирішальне значення для розвитку сільського зеленого туризму. Для того, щоб стимулювати розвиток сільського зеленого туризму, необхідно створювати сприятливе середовище для підприємництва в сільській місцевості, надавати фінансову та консультаційну підтримку, а також розробляти спеціалізовані ініціативи та програми.

Ще одним важливим елементом є залучення місцевої громади до розвитку сільського зеленого туризму. Важливо проводити освітні заходи, інформувати місцевих жителів про переваги туризму, створювати можливості для працевлаштування та самозайнятості в туристичному секторі.

Необхідно також гарантувати екологічну стійкість зростання сільського зеленого туризму. Це передбачає впровадження екологічних практик, захист культурних і природних цінностей, раціональне використання ресурсів та контроль за відходами.

Необхідність забезпечення екологічної сталості розвитку сільського зеленого туризму є критично важливою для збереження природних ресурсів та забезпечення тривалості туристичних активностей у сільських територіях України.

Одним із ключових аспектів екологічної сталості є збереження природного середовища. Необхідно здійснювати туристичну діяльність з урахуванням природних екосистем, їх біологічного різноманіття та

уразливості. Важливо впроваджувати екологічні стандарти та практики, такі як використання енергоефективних технологій, управління відходами, обмеження використання хімічних речовин та раціональне використання водних ресурсів.

Забезпечення екологічної сталості розвитку сільського зеленого туризму має довгострокове значення для збереження природних ресурсів, культурної спадщини та соціального благополуччя. Цей підхід не тільки сприяє залученню туристів, але й забезпечує стійкий розвиток сільських територій, зберігаючи їхню унікальність та привабливість як туристичного напрямку.

Також необхідно забезпечувати культурну та соціальну сталість у розвитку сільського зеленого туризму. Це включає збереження традицій та культурних цінностей сільських громад, врахування потреб місцевого населення, підтримку соціально-економічного розвитку територій та забезпечення справедливих умов праці для місцевих жителів, що займаються туристичним бізнесом.

Закарпаття є одним з найбільш популярних регіонів для сільського зеленого туризму в Україні. Цей регіон має багату історію, культуру та природні красоти, що приваблюють туристів з усього світу. Сільський зелений туризм на Закарпатті надає можливість відвідувачам насолоджуватися природними ландшафтами, селами, знайомитися з місцевими традиціями та культурою, а також скуштувати місцеві страви та вина. Однак, необхідно забезпечити розвиток інфраструктури та підтримку місцевих господарств, щоб забезпечити сталість туризму та збереження природних ресурсів.

Сімейний еко-готель "Красна Поляна" - це чудовий приклад готелю, який піклується про навколишнє середовище та здоров'я своїх гостей. Закарпаття - привабливий куточок з багатою природною красою. У готелі відокремлюють сміття, використовують відновлювані джерела енергії та мають власну систему фільтрації води. У готелі також подають місцеві продукти, які є екологічно чистими. Таким чином, сімейний еко-готель "Красна Поляна" - ідеальний варіант для всіх, хто хоче насолодитися красою Закарпаття, зберігаючи при цьому його природні ресурси.

Створення сприятливих умов для зростання та туристичної привабливості має вирішальне значення для розвитку сільського зеленого туризму. Цього можна досягти шляхом створення інфраструктури, яка включатиме готелі, кемпінги, ресторани та інші об'єкти, щоб туристам було комфортно перебувати в сільській місцевості. Для залучення більшої кількості відвідувачів та підвищення привабливості сільського зеленого туризму в Україні також важливо досліджувати та популяризувати культуру і традиції сільського життя.

У свою чергу, зростання сільського зеленого туризму в Україні сприятиме розвитку та збереженню природних ресурсів і культурної спадщини країни. Крім того, це сприятиме підвищенню зайнятості та економічному зростанню сільських громад.

Розвиток сільського зеленого туризму в Україні загалом має великий потенціал для залучення туристів, створення нових робочих місць та підвищення економічного становища сільських територій. Успіху в цій галузі можна досягти за допомогою ефективних стратегій розвитку, підтримки з боку державних та муніципальних органів влади, а також залучення громадськості. Сільський зелений туризм є значним чинником сталого розвитку в Україні і може принести користь відвідувачам, мешканцям та навколишньому середовищу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Міжнародне товариство екотуризму (TIES) : веб-сайт. URL: <https://ecotourism.org/>
2. Глобальна рада сталого туризму (GSTC) : веб-сайт. URL: <https://www.gstcouncil.org/>
3. Всесвітня туристична організація ООН (UNWTO) : веб-сайт. URL: <https://www.unwto.org/>
4. Sustainable Travel International : веб-сайт. URL: <https://sustainabletravel.org/>
5. Нездоймінов С.Г. Туризм як фактор регіонального розвитку : Методологічний аспект та практичний досвід: Одеса: Астропринт, 2009
6. Продіус О.І. Проблеми соціально-економічного розвитку сільських поселень та шляхи їх вирішення. *Економічний вісник Донбасу*. 2009. № 4(18)
7. Биркович В.І. Сільський зелений туризм: пріоритет розвитку туристичної галузі
8. України : Стратегічні пріоритети : № 1(6) : 2008.
9. Бейдик, О. О. Рекреаційно-туристські ресурси України: Методологія та методика аналізу, термінологія, районування : Київ: Видавничо-поліграфічний центр “Київський університет”. (2001).
10. Європейський досвід організації сільського зеленого туризму: веб-сайт. URL: <http://www.br.com.ua/>.
11. Олійник Я.Б. Суспільно–географічні проблеми розвитку продуктивних сел. К.: Ніка–Центр, 2008. 195 с.
12. Кравченко Н.Н. Роль сільського туризму в розвитку проблемних регіонів Полісся : Географія. Економіка. Екологія. Туризм. Регіональні студії. Збірник наукових праць. (2007).
13. Грущинський Є. Агротуризм як важливий чинник активізації розвитку сільських територій : Польський досвід і Українські перспективи. (2007).
14. Міністерство екології та природних ресурсів: веб-сайт. URL: <https://menr.gov.ua/>

15. Дюк А.А., Бурлака Н.І. Електронне наукове фахове видання : «Ефективна економіка». - 2014р.
16. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України: веб-сайт. URL: <http://www.me.gov.ua>
17. Українське туристичне об'єднання (УТО) : веб-сайт. URL: <http://www.uato.org.ua>
18. Міжнародна організація "Сільський туризм в Україні" : веб-сайт. URL: <http://www.countryside.org.ua>
19. Ткачук Г. В. Еко-готелі: студ., гр. ГРС-3, ФБСО, Державний університет «Житомирська політехніка»
20. Сторінка сайту еко-готеля Family ekohotel Krasna Polyana : веб-сайт. URL: <https://krasna.com.ua/>
21. Еко-готель Family ekohotel Krasna Polyana : веб-сайт. URL: <https://www.booking.com/hotel/ua/family-ecohotel-krasna-polyana.uk.html>
22. Еко-готель Family ekohotel Krasna Polyana : веб-сайт. URL: https://www.tripadvisor.com/Hotel_Review-g298057-d12935034-Reviews-Family_Ecohotel_Krasna_Polyana-Lviv_Lviv_Oblast.html
23. Еко-готель Family ekohotel Krasna Polyana : веб-сайт. URL: <https://karpaty.online/ua/hotels/family-ecohotel-krasna-polyana>
24. Еко-готель Family ekohotel Krasna Polyana : веб-сайт. URL: <https://uk.hotels.com/ho1198232160/family-ecohotel-krasna-polyana-lviv-ukrayina/>
25. Еко-готель Family ekohotel Krasna Polyana : веб-сайт. URL: <https://karpaty.press/ua/news/ekohotely-karpatskogo-regionu-krasna-polyana>
26. Еко-готель Family ekohotel Krasna Polyana : веб-сайт. URL: <https://www.expedia.com/Lviv-Hotels-Family-Ecohotel-Krasna-Polyana.h30022360.Hotel-Information>
27. Машіка Г. В. Аналіз та оцінка зеленого туризму як елементу підприємства в закарпатській : Випуск # 34 / 2021
28. Головне управління статистики у Закарпатській області: веб-сайт. URL: http://www.uz.ukrstat.gov.ua/statinfo/turism/tur_potoki.pdf

29. Регіональна стратегія розвитку Закарпатської області на період 2021–2027 років: веб-сайт. URL: http://dfrr.minregion.gov.ua/foto/projt_reg_info_norm-/2020/01/rsr_2027.pdf
30. Стренковська А.Ю., Євдокімова О.М. Проблеми та перспективи розвитку зеленого туризму в Україні : УДК 332.15
31. Trusova, N.V. Kyrylov, Y.Y. Hranovska, V.Hr. Prystemskyi, O.S. Krykunova, V.M. and Sakun, A.Zh., "The imperatives of the development of the tourist services market in spatial polarization of the regional tourist system", *GeoJournal of Tourism and Geosites*, [Online], vol. 29, no. 2, pp. 565—582 : веб-сайт. URL: <https://doi.org/10.30892/gtg.29215&490>.
32. Інституційні проблеми державного регулювання зеленого туризму в Україні: веб-сайт. URL: http://economyandsociety.in.ua/journals/15_ukr/22.pdf
33. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ : веб-сайт. URL: http://bses.in.ua/journals/2019/38_2_2019/10.pdf
34. СІЛЬСЬКИЙ ЗЕЛЕНИЙ ТУРИЗМ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ : веб-сайт. URL: http://www.agrosvit.info/pdf/22_2020/10.pdf
35. Антоненко А.А. Сучасні перспективи розвитку еко-готелів / А.А. Антоненко: веб-сайт. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/antonenko5.htm
36. ВІДНОВЛЮВАНА ЕНЕРГЕТИКА ТА ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ У XXI СТОЛІТТІ Київ 2021 Матеріали XXII міжнародної науково-практичної конференції
37. Бортник Л.В., Дьяченко Л.В. Впровадження енергозберігаючих технологій у діяльність готелів: Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції «Туристичний та готельноресторанний бізнес в Україні: проблеми розвитку та регулювання», Черкаси, 26-27 березня 2015 р. –Черкаси : видавець Ю.А. Чабаненко, 2015. С. 161-164.
38. Самолюк Н.М. Соціально-трудові відносини: теорія та практика : Сільський туризм як перспективний напрям самозайнятості сільського населення. - 2012. №2(4). С.180-186.
39. Viktoriia Tkach. Tourism Potential of the Regions in the Conditions of European Integration: December 2021.

40. Очеретін Д.В. Кластерний аналіз структури туристичних потоків в Україні
41. Дюк А.А., Бурлака Н.І. Розвиток зеленого туризму в Україні
42. Розвиток зеленого та сільського туризму в Україні: Харків – 2020 рік.

ДОДАТКИ

Додаток А

Таблиця 1.1.

SWOT - аналіз сільського туризму

Strength - сильні сторони	Weaknes - слабкі сторони
<p>унікальні природничі та туристичні ресурси для розвитку туризму (сакрального, пізнавального, та ін.): наявність унікальних пам'яток вигідне географічне розташування; наявність унікальних та сприятливих рекреаційних ресурсів, клімату і погоди; розміщення історичних об'єктів (замки, костели і т.п.); наявність значної кількості природних ресурсів для забезпечення розвитку місцевої промисловості та створення рекреантам умов європейського рівня; відсутність відповідних закладів розміщення різних стандартів і низький рівень розвитку сфери обслуговування; незадовільний стан доріг, відсутність під'їздів до багатьох популярних туристичних об'єктів; незадовільний стан багатьох пам'яток культурної спадщини і відсутність дієвих програм їх збереження та пристосування для потреб туристів; відсутня взаємодія органів виконавчої влади та місцевого досить розвинута транспортна інфраструктура, висока щільність транспортних мереж, наявність кваліфікованих трудових ресурсів; потужний освітній потенціал регіону; збережені унікальні національно-культурні традиції, достатньо екологічно-чистий компактний регіон; досить висока готовність місцевого населення до ведення рекреаційного бізнесу</p>	<p>відсутність відповідних закладів розміщення різних стандартів і низький рівень розвитку сфери обслуговування; незадовільний стан доріг, відсутність під'їздів до багатьох популярних туристичних об'єктів; незадовільний стан багатьох пам'яток культурної спадщини і відсутність дієвих програм їх збереження та пристосування для потреб туристів; відсутня взаємодія органів виконавчої влади та місцевого досить розвинута транспортна інфраструктура, висока щільність транспортних мереж, наявність кваліфікованих трудових ресурсів; потужний освітній потенціал регіону; збережені унікальні національнокультурні традиції, достатньо екологічно-чистий компактний регіон; досить висока готовність місцевого населення до ведення рекреаційного бізнесу. самоврядування щодо забезпечення розвитку рекреації у районі; відсутність системного рекламного та інформаційного забезпечення; слабе пристосування для розвитку спеціальних видів туризму (сплави, спелеотуризм); низька платоспроможність населення; недостатня ефективність діяльності відповідних структур щодо забезпечення екологічної безпеки для розвитку рекреаційного бізнесу; недосконале податкове законодавство; відсутність нормативних документів, які б регулювали діяльність власників сільських садиб; обмежене фінансування державного бюджету; недооцінка значення туризму для розвитку району; низький рівень підготовки управління кадрів; відсутність даних про цільові ринки та цільові групи туристів, які відвідали Бережанщину; відсутність активності бізнесу у співпраці по промоції району;</p>
Opportunity - шанси	Threats – ризики
зростання ваги туристичної галузі в економіці країни; - розвиток дотичних	- нестабільність політичної та економічної ситуації в країні; - сильні

<p>галузей, який приводить до росту ділового туризму, підприємницької активності, розвиток нових видів туризму; - стале зростання кількості туристів (в'їзний та внутрішній туризм); - удосконалення законодавчої бази туризму; - швидке збільшення попиту на туристичні послуги на основі зростання купівельної спроможності окремих верств населення; створення позитивного іміджу району; включення регіону в глобальну нестабільність політичної та економічної ситуації в країні; сильні бюджетні обмеження; орієнтація інвесторів, головним чином, на експлуатацію мінерально-сировинних, земельних ресурсів регіону; - відсутність дієвого механізму використання для туризму об'єктів культурної спадщини та пам'яток природи; - відсутність дієвої державної політики щодо використання курортно-рекреаційних зон; - зменшення туристичного потоку через відсутність чіткого позиціонування туристично-рекреаційну систему; - покращення транспортної доступності області (будівництво чи облаштування парковок для автотранспорту); можливість покращення кваліфікації працівників за рахунок створення освітніх програм (навчальних центрів, співпраця з вузами); розвиток туристичної інформаційної інфраструктури та створення єдиного календаря подій.</p>	<p>бюджетні обмеження; - орієнтація інвесторів, головним чином, на експлуатацію мінерально-сировинних, земельних ресурсів регіону; - відсутність дієвого механізму використання для туризму об'єктів культурної спадщини та пам'яток природи; - відсутність дієвої державної політики щодо використання курортно-рекреаційних зон; зменшення туристичного потоку через відсутність чіткого позиціонування</p>
--	---

Рис. 1.1 Сільський зелений туризм Карпат

Рис. 1.2 Family ecohotel Krasna Polyana

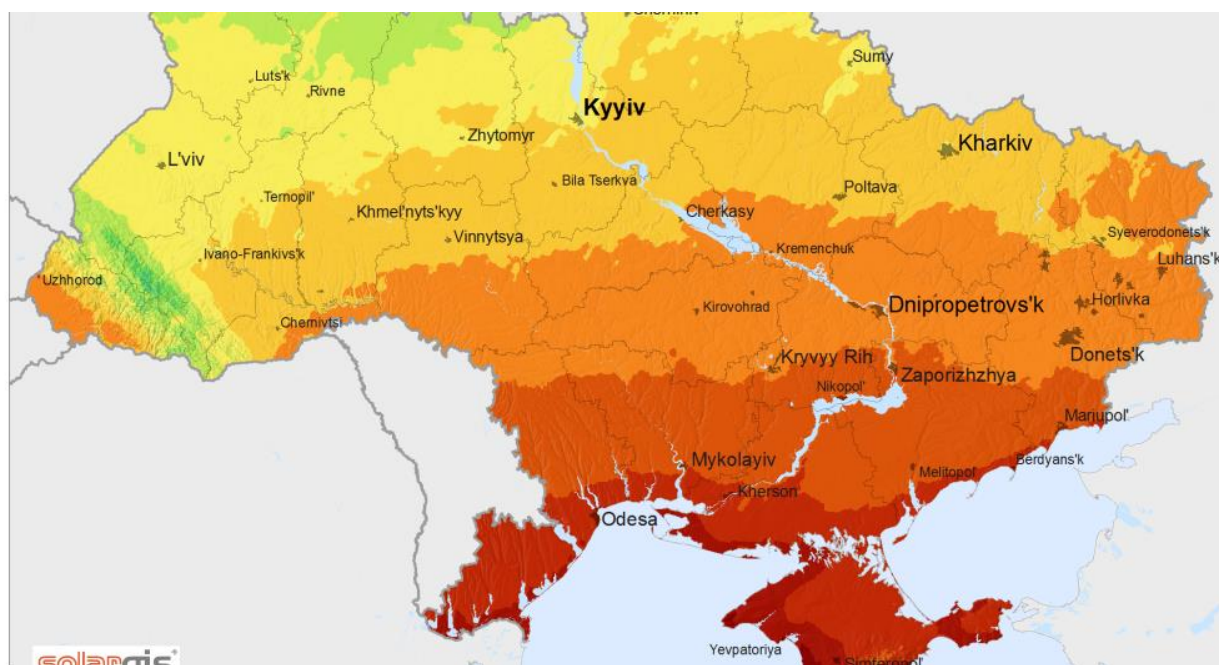

Рис 1.3 Кліматична карта України (для встановлення сонячних панелей)

Рис 1.4 екоготель Kura Eco Resort – Costa Rica

